Huszonegyedik évfolyam. 185. szám. Kolozsvár, 1900. augusztus 16. csütörtök.

Szerkesztői iroda:
Belmagyar-utcza végén (Máriaffy-ház), a hová a lap mi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék" előfizetési dija:
Egész évre . . 32 korona. | Negyedévre . .
Félévre . . . 16 korona. | Egy hóra . . korona. korona.

Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnap.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.
Nyilttéri ozikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

A nemzet ünnepelt.

Kolozsvár, aug. 16.

Esztergomban, a magyar kereszténység ősvárosában tegnap fényes egyházi ünnepségek folytak le. Résztvettek az ország legfőbb papi méltóságai, s a katholikus klérus magas állásu tagjai által vezetett ünnepen a király képviselője, a magyar kormány tagjai, a hivatalos Magyarország más képviselői és megannyi ezernyi közönség az ország minden részéből.

Nemcsak Esztergom, de az ország valamennyi katholikus templomában ünnepélyes hálaadó isteni tiszteleteket tartottak a tegnapi napon, abból az alkalomból, hogy aznap volt kilenczszázadik évfordulója annak a fenséges történelmi eseménynek, a mely a pogány magyaroknak a keresztény hitre való áttérését örökiti meg.

Szent István, a magyarok első apostoli királya volt az, a ki nemzetét bevezette a kereszténységbe s ezzel megnyitotta elötte a czivilizáczió birodalmát.

A magyar historia-irók ezt a nagy világeseményt már böven tárgyalták. Alig van magyar ember, a ki ne lenne tisztában a keresztény hitre való áttérésünk eseményének részleteivel és ne lenne áthatva annak óriási jelentőségétől.

Felesleges munkát végeznénk, ha e nevezetes évforduló alkalmából felsorolnók a história tanitásait, melyek közismeretüek és mérlegelnök a keresztény-tanoknak nagy átalakitó hatásait a, mi nemzetéletünkre.

Csak annyit mondunk, hogy szellemi, erkölcsi és anyagi haladásunk fája abban a talajban verte első gyökeren, a melyet a keresztény tanok termékenyitettek meg. Hogy Szent-István nagy cselekedete óta a magyar nemzet szellemi élete és erkölcsi világa mint nyerte meg azt a belső tartalmat, a mely fejlődésének forrásává vált, talán nem is kell még e ma élő nemzedéknek is külön megmagyaráznunk. Azok az eredmények, melyek immár kilenczszázados keresztény-multunkban jelentkeztek, önmaguk magyarázzák magukat.

Hogy országszerte hálaadó Istentiszteleteket tartottak és a katholikus templomokban milliókra menő magyarság fohászkodott a tegnapi napon a magyarok Iste éhez, bizonyitja legélénkebben, hogy a keresztény hitre való áttérésünk tényének nagyságába vetett hit élénken él a magyar szivekben s mi csak hálával és örömmel eltelt szivvel gondolunk e nevezetes évforduló alkalmával arra a magasabb hatalomra, mely anynyi vész és belviszály között is megtartotta a magyart a hitben hüséges és erős s a czivilizáczióban számottevő nemzetnek.

Méltán és büszkén ünnepelt tegnap az egész magyarság. Történelmünknek egyik legnagyobb eseménye az, a melynek emlékét felelevenitettük és különösen örvendünk annak, hogy ez a nevezetes emlékünnepély a templomokban folyt le, mert hiszen éppen ez a hely az, a mely legalkalmasabb arra, hogy hálatelt szivünket megnyissuk és tuláradó érzelmeink korlátlanul érvényesülhessenek.

A magyar állam összes hivatott tényezőinek jelenléte az esztergomi ünnepen, megadta ez ünnepnek nemzeti és állami jellegét s a magyar katholikus világ egyetemes részvétele dokumentálta annak egyházi jellegét.

Impozáns és örökre emlékezetes ünnepély volt ez, mert abban az állam, a világi és egyházi társadalom a maga egészében vett részt s bár nem egy oldalon bizonyos féltékenykedést idézett is fel, ez az ünnep nagyságán s annak országos jellegén mit sem rontott.

Most, midön e nagy nemzeti ünnepünk lezajlott, gondoljunk hálával azokra, a kik azt kezdeményezték és végrehajtották. Nagy és nemes dolgot végeztek. Megébresztették ismét a nemzeti ö[illegible] a hitélet[illegible]tot, s felélénkitették egyben a mely erkölcseink forrása.

Mu[illegible]uk fényesen sikerült. A nemzet [illegible]t együtt érzett és egyetemesen ü[illegible] történelmi [illegible]pelt meg egy örök emlékü Hist[illegible]eményt.

nagy tényk[illegible]at ez uton egy ujabb roknyi magyar[illegible]zdagitották s mi manyertünk ebbe[illegible] csak ujabb erösséget maradásunk é[illegible] eseményben fennközött. [illegible]aladásunk feltételei

Adjunk tel[illegible] hálát a Gondviselésnek, hogy nem[illegible] létünk biztositékait ismét megszapo[illegible]mattuk.

Poli[illegible]i hirek.

Széll Kál[illegible] miniszterelnök folyó hó 18-án Budape[illegible] érkezik ő felsége szünletésenapjának ü[illegible]élyére. A miniszterelnök augusztus 19[illegible] észt vesz a Margitszigeti hid felavatás[illegible] és még Szent-István napját is Budapest[illegible]ölti.

A kitüntete[illegible]sztergomi káptalan. Esztergomból [illegible]tik, hogy Vaszary Kolos biboros herczfogadta a főszékesegy[illegible]más kedden délelött közölvén velük a páp[illegible] káptalan tagjait, a jubileum alkalmából[illegible]krétumát, miszerint sokká és protonotáriu[illegible]ndnyájukat prelátusrómai pápa e kegye[illegible]á nevezte ki. A jelenlegi tagjait, hanem[illegible]ak a főkáptalan döket is éri, ugy, hogy[illegible]vőben kinevezendő gomi kanonoknak nevez[illegible] ezentul esztergomi prelátus és protonotári[illegible]ki, az egyuttal méltóságos czim jár. A[illegible]esz, amivel a méltósághoz illő egyházi[illegible]iptalan az uj meg ma a jubileumi ünn[illegible]önyben jelent jár, hogy a kanonokok k[illegible]eken. — Hire kitüntetésben is részesül.[illegible] több királyi

Széll Kálmán A[illegible]rihoz. A párisi nemzetközi interparlam[illegible]ris kongresszus magyar csoportja tudvi[illegible]lőleg *Széll* Kálmán miniszterelnökhöz üdv[illegible]táviratot intézett. A korm[illegible]nyelnök er[illegible] a következő, gróf Apponyi Albert[illegible]hez inté[illegible]t telegrammban válaszolt:

„Benső örömmel ve[illegible] emlékezést. Igadd le[illegible]n a szives megtemetet és add [illegible]. Szivl[illegible]lyebb köszönenyörü diadalodh[illegible]me[illegible] üdvözöllek gyögyunk."[illegible]re büszkék va-

Széll.

Apponyi [illegible]vámolója. Mint értesülünk, gróf *Apponyi* Albert szeptember hó folyam[illegible] szépmoló beszédét a jártja meg beszáelőtt.[illegible]erényi választói

Monarkiánk é[illegible]szerbia. A Fremdenblatt legutóbbi sz[illegible] eseményekről ezt írja: Ausztria-Magyarmokban mindig a stag[illegible] a balkán államok a belső ügyekbe való[illegible]uo fenntartását és sőt óhajtja és ebben[illegible]avatkozás kikerülépolitikájával. *Époly* [illegible]elért Oroszország *Ausztria-Magyarországgá lehet szó most felségsértési pör idején[illegible]darczáról, amint a ország kudarczáról.* A[illegible]m lehete[illegible] szó Oroszicziója Szerbiában [illegible]ia-Magyarország poviszonyaitól, hanem[illegible] függ Szerbia benső zetétől és a mona[illegible]ország földrajzi helyviszonyából folyik. [illegible]oz való gazdasági Balkán-félszigeten [illegible] volna már, hogy a itélésével ne indulj[illegible]nő események megMagyarország és [illegible] ki mindig Ausztriaállitólagos érdek[illegible]ak Oroszország között való behangzósá[illegible]entetekből. A felfogás egyazonos jegya, a[illegible]y 1897. április 29-én kelt nem vá[illegible]gyzékekb[illegible] kifejezésre jutott, azóta megbi[illegible]tozott és m[illegible]eddig, ugy *ezentul is Magható garanczi[illegible] nyujt az Ausztria-egyetországország és Oros[illegible]ország között való jó [illegible]rtés fenntartására ézve.*

A magyar kereszténység ünnepe.

dél Az esztergomi jubiláris ünnepek kedden tán 2 órakor kezdődtek, midőn a várvárban megkondult a nagy harang, a takton elhelyezett mozsárágyuk megszólalkess a káptalan a hivők seregével a székesegyházba vonult az ünnepélyes vecsre, melyen Császka György kalocsai érmint az esztergomi főkáptalan egykori kanonokja, pontifikált fényes segédlettel.

Frigyes főherczeg fogadtatása.

A király képviselője, Frigyes főherczeg, [illegible]nyes kiséretével három óra után érkezett meg a párkány-nánai állomásra, mely pazarul fel volt diszitve. A pályaudvaron tengernyi közönség sereglett össze. A pályaudvaron megjelentek a főherczeg fogadtatására: Széll Kálmán miniszterelnök. Wlassics Gyula, Darányi Ignácz, Plósz Sándor és Lukács László miniszterek, Gromon Dezső államtitkár, Szápáry Gyula gróf, az esztergomi főkáptalan képviseletében Bogisich Mihály püspük, Roszival István kanonok, továbbá a vármegye küldöttsége Andrássy János alispánnal élén, Vimmer Imre polgármester a város képviseletében.

A főherczeg vonata 3 óra 45 perczkor robogott be a nánai állomásra és a főherczeget, ki lovassági tábornoki diszruhát viselt, zajos éljenzéssel fogadták.

A király képviselője először Széll Kálmán miniszterelnök felé fordult, vele kezet fogott és két perczig igen szivesen beszélgetett vele. Ezután a főherczeg a káptalan két főkövetével kezet fogva, Széll Kálmannal kifelé indult.

A miniszterelnök erre a küldöttség elé vezette a királyi herczeget, bemutatta neki Andrássy János királyi tanácsos alispánt, a ki a város és vármegye nevében üdvözölte a főherczeget.

A zajos éljenzés lecsillapultával Frigyes főherczeg válaszolt.

A primási palotában összegyült a herczegprimás körül a székes fökáptalan, élén Sujánszky Antal nagy préposttal. *Vaszary* Kolos herczegprimás a *királyi herczeget* teljes biborosi ornátusban fogadta s igy haladt föl vele a diszterembe, melyen keresztül egyenest pazar diszü külön lakosztályába ment. Mintegy tiz perczre visszavonult s ekkor meglátogatta a herczegprimást, a ki udvari papjai körében várt rá, majd a főherczeggel egymaga belső szobáiba vonult, a hol a Szentháromság uj szobrának megáldására való menetelig együtt maradtak.

Délután öt óra volt, midőn *Frigyes* főherczeg kiséretével a városháza előtti téren felállitott Szentháromság-szoborhoz vonult, a közönség zajos éljenzésétől kisérve.

Fogadtatás a főherczegnél.

Frigyes főherczeg a primási palota diszermében délután hat órakor fogadta a tisztelgő küldöttségeket. Elsőben *Vaszary* Kolos herczegprimás vezette a főherczeg elé a klérust és ennek nevében a főherczeghez hatásos üdvözlő-beszédet intézett.

Frigyes főherczeg a herczegprimás beszédére a következőleg válaszolt:

„Őszinte örömmel jelenek meg ő császári és apostoli királyi felsége legmagasabb megbizásából a mai ünnepen, a mely a kereszténység hazánkba történt behozatalának és a magyar királyság megalapitásának kilenczszázadik évfordulója.

A katolikus klérusnak hódolatát és királyához való törhetetlen hüségnek és odaadó ragaszkodásának kifejezését, a mely a magyar nemzetnek öseitől öröklött hagyományos erényét képezi, őszinte köszönettel veszem át és örömmel fogom ő felsége magas szine elé juttatni.

Biztosithatom eminenciádat, hogy ő császári és apostoli királyi felsége királyi kegyelmében hódolatunkat, mint mindig, ugy most is kegyesen fogja *fogadni*."

[illegible] Esztergom vármegye küldöttsége tisztelgett és ennek nevében Andrássy János alispán üdvözölte a főherczeget.

Esztergom város tisztelgő küldöttségét Wimner Imre polgármester vezette Frigyes főherczeg elé, ki az üdvözlő beszédre melegen válaszolt.

Tisztelgés a miniszterelnöknél.

A főherczegnél történt fogadtatás után Széll Kálmán miniszterelnök, ki a küldöttségek tisztelgésénél mindvégig jelen volt, Frigyes főherczeget visszakisérte lakosztályába. Ezután a miniszterelnök szállásán megjelentek a tisztelgő küldöttségek. Először Esztergom vármegye küldöttsége tisztelgett Széll Kálmánnál, ki az alispán üdvözlőbeszédére igen szives szavakkal válaszolt, kiemelvén, hogy bizton számit a vármegyék és ezek között Esztegom támogatására és bizalmára, a melyet az alispán a megye nevében meg is igért a szabadelvü kormány irányában. Az esztergom-városi küldöttség nevében a polgármester üdvözölte a miniszterelnököt meleg, lelkes szavakkal. A miniszterelnök ismételten megköszönte a tüntetésszerü, fényes fogadtatást, a melyben Esztergomban részesült.

Ezután az esztergomi káptalan tagjai, majd Szapáry Gyula gróf, Császka György érsek, Márkus József főpolgármester, ez utóbbi ő felsége születésenapjának megülése tárgyában tettek látogatást Széll Kálmán miniszterelnöknél.

Diszebéd és kivilágitás.

Este 7 órakor a főherczeg tiszteletére diszebéd volt a primási palotában.

Az ebédnél a főherczeg mellett foglaltak helyet Széll Kálmán miniszter elnök és Császka György kalocsai érsek. Ezek mellett ültek Wlassics Gyula és Darányi Ignácz miniszterek. A főherczeggel szemben Vaszary Kolos herczegprimás foglalt helyet, mellette Lukács László és Plósz Sándor miniszterek ültek.

A diszebéd alatt kigyuladtak a városban a villámos-lámpák, kivilágitották az egész várost. Minden ablakból tömérdek gyertyafény szórta szét sugarait.

A vártemplom hatalmas kupolájának oszlopai között görögtüzet gyujtottak, mely tündéri fénybe vonta az egész hatalmas épületet.

A kivilágitás alatt azonban megeredt az eső, mely az utczáról bekergette a rengeteg közönséget, mely különösen a rendkivül fényesen kivilágitott primási palota körül hullámzott. Az eső azonban nem akadályozta meg azt, hogy Frigyes főherczeg kikocsizzék.

A főherczeg hosszu kocsisortól kisérve séta-kocsizást tett a kivilágitott érseki városban. A kivilágitás esti 10 óráig tartott, midőn a város lakossága nyugalomra tért, hogy a mai nagy ünnepre kipihenhesse magát.

Az ünnepély.

A magyarországi kereszténység megalapitásának 900 éves évfordulóját tulajdonképpen ma ünnepelték meg a herczegprimási székvárosban. Reggel 4 órakor megkondult a vártemplom tornyán a Bo'dogasszony nagyharangja, hirdetvén a nagy ünnepnapot.

Reggeli 5 órakor katonai zenekarok járták be a várost és fölébresztették a lakóságot. Az esős, borongos idő daczára mindenki az utczára sietett, hogy láthassa a diszes fölvonulást a vártemplomhoz, hol az ünnepi főisteni tisztelet tartatott.

Reggel 7 órakor a város összes templomaiban ünnepi miséket tartottak, magyar, német, horvát, tót nyelven szentbeszédeket mondottak. Már tegnap rengeteg bucsus nép érkezett Esztergomba a vidékről. A nagy vashidon egymást érték a zarándokok templomi zászlók és lobogók alatt. Késő estig szakadatlanul özönlöttek a bucsusok s a templomok egész éjjel nyitva maradtak. A bucsusok nagy része a templomban töltötte az éjszakát, a hova az éjszakai eső elől menekült.

Reggel 8 órakor megindult a bucsusok raja a székesegyházhoz vivő hegyi utakon. Egyszerre ezer és ezer ember lepte el a székesegyház környékét. Mivel a templomba csak beléptijegyekkel lehetett bejutni, a székesegyház előtti téren sátor alatt rendeztek isteni tiszteletet és Pór Antal apátkanonok a szabad ég alatt mondott prédikácziót a népnek.

A székesegyházban külön diszhelyek voltak fenntartva a miniszterek, belső titkos tanácsosok és a hatóságok fejei részére. Frigyes főherczeg részére külön baldachint emeltek a szentélyben. A notabilitások részére feuntartott helyeken ültek: Széll Kálmán miniszterelnök, Wlassics Gyula, Plósz Sándor, Lukács László, Darányi Ignácz miniszterek, Perczel Dezső, a képviselőház elnöke, Szapáry Gyula, a katholikus kongresszus elnöke, Gromon Dezső államtitkár, a püspöki kar tagjai, az országgyülési képviselők stb.

Az ünnepi misén, mely a legnagyobb fénynyel és asszisztencziával tartatott, Vaszary Kolos herczegprimás pontifikált. A mise után Rimély Károly beszterczebányai püspök mondott prédikácziót, de ezt meg kellett röviditeni, mivel Frigyes főherczeg, ki mindvégig jelenvolt a szertartáson, délelőtt 11 óra 45 perczkor elutazott.

A főherczeget a miniszterek, a főpapok, az összes notabilitások kikisérték a párkány-nánai pályaudvarra és igen szives bucsut vettek tőle.

Délben 1 órakor diszebéd volt a primási palotában, melyet Vaszary Kolos herczegprimás adott a miniszterek és a főpapok tiszteletére.

A diszlakoma után a miniszterek és a vendégek nagy része elutazott Esztergomból.

A mulatozás azonban egész nap tartott Esztergomban. A primás bőkezüségéből több helyütt lakomákat adnak a meghivott vendégek részére. Körülbelül ezer embernek teritettek. A mai ünnepélyre az ország távol vidékeiről is érkeztek kirándulók.

A hivatalos lap az ünnepélyről.

A hivatalos Budapesti Közlöny nem hitalos részében ma a következő sorokban emlékezik meg az nsztergomi nemzeti ünnepről:

Magyarország bibornok-herczegprimásának székhelyén, Esztergomban, a mai napon augusztus hó 15 én, a főmagasságu és főtisztelendő bibornok, herczegprimás és érsek vezetése alatt nagy egyházi fénynyel tartatik meg a kereszténység hazánkba történt behozatalának és a magyar királyság megalapitásának kilenczszázéves jubileuma, a melyen Ő császári és apostoli királyi Felségét Frigyes főherczeg ur ő császári és királyi fensége képviseli.

Az árménizmus néprajzi szempontból.

A maroknyi hazafias örménység nem is oly régen még sz. kir. városi jellegü két nagyobb kulturális középpontját, u. m. Szamosujvárt és Erzsébetvárost közelebbről meglátogatván, lelki örömmel hasonlitottam össze azt a nemes versengést, melynek révén az örmény ősök gyüjtötte tőkéből és ugyancsak örmény hitfeleink fejedelmi alapitványaiból ugy a Küküllő-, mint a Szamos-menti örmény emporium a modern iskolák és emberbaráti intézmények egész sorával járul az állami és társadalmi feladatok megvalósitásához.

Itt is, ott is százezrekbe kerültek a főgymnáziumok, a katonai laktanyák, a leányiskolák, az árva- és menházak stb. szolgálva a magyar közmivelődés, a honvédelem és a humánizmus érdekeit.

Mindkét örmény város főterén — uralva a helyzetet — ott emelkednek az örmény ritus impozáns külsejü remek templomai, hol a magyar érzelmüségükről közmondásos örmény katholikusok isteni tiszteletén az ősi oltárnyelv klaszszikus szépségü imái és énekei, mint a kegyelet megnyilatkozásai még azokat is, a kik nem érthetik, az áhitat legmagasabb szféráiba ragadják.

Már most ki mer a fölött kételkedni, hogy a magyar hazafiság és az örmény fajszeretet kölcsönös ápolása egymással összeegyeztethető ne volna?

Sőt nálunk örményeknél az a legérdekesebb dolog, hogy e két nemes érzelem egymást kiegészíti, mert szerencsére még nem multa divatját, hogy nyilt homlokkal és magyarán örménynek valljuk magunkat.

Placsintár és Trajánovits polgármesterek, Issekutz Viktor dr., a kiváló szónok és publicista, Simay Gergely, kir. tan., a jeles örmény müforditó, két utóbbi ugy is, *mint* az örmény kath. egyház főgondnoka, Avedik Lukács főesperes-plébános, a Ferencz József-rend lovagja, a költői lelkü iró és örmény zenebuvár, Bárány Lukács czimzetes kanonok, a müizléséről és örmény irodalmi olvasottságáról ismert derék egyházi férfiu; dr. Mártonffy és dr. Vikol igazgatók, Vész András és Gajzágó Ferencz, mint az igazságügy képviselői, dr. Antalffy és dr. Wolff főorvosok, Govrik és Csiki tudós mechitáristák, Papp Tódor, az örmény klérus aranymisés nesztora, Szongott Kristóf tanár, az Armenia szerkesztője és az örmény tört. és néprajzi források uttörő kutatója, dr. Simay János költő, Dániel Márton és Molnár Antal orsz. képviselők és még annyian mások, kik részint anyagi áldozatokkal, részint meleg érdeklődéssel kisérik a hazafias és jogosult örmény mozgalmakat, ime ilyen férfiak alkotják igy röptében összeállitva Erzsébetváros és Szamosujvár lelkes örmény társadalmát.

Mindkét városra nézve csak hizelgő és megtisztelő az a róluk hir szerint elterjedt riválitás, hogy mindegyik a maga székhelyére óhajtaná az örménység vágyainak inkárnációját t. i. az örmény püspökséget befogadni.

Azonban szent a hitem és meggyőződésem, hogy a politikától teljesen távól álló, emlitett közös egyházi czél és vallásos eszme érdekében, valamint a Mátyásházi kiállitás „örmény szobája"-ban elhelyezendő néprajzi tárgyak gyüjtésénél a felsorolt tehetséges és derék vezérférfiak, mint jó hazafiak és jó örmény emberek annak idején nem azt fogják keresni, a mi elválaszt, hanem azt, a mi egyesit.

* * *

Minden nemzetnek, minden népelemnek meg van az ő faji tulajdonságait összefoglaló és igy őt más népektől megkülömböztető sajátsága.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hogy tisztán az erdélyi országrész határai közt maradjunk, itt találjuk a székely, szász, oláh, magyar és csángó népélet tarkaságainak közepette az *örménységet* is, mely mindannak ellenére, hogy politikai és társadalmi téren a magyarsághoz csatlakozott, s jóllehet az üldöztetések és a háborus idők az örmény régiségek megőrzésének nem igen kedveztek, mégis tagadhatatlan, hogy az ős hazából magukkal hozott drágaságok és emlékek itt-ott előbukkanó maradványaiból még most is érdekes gyüjtemény volna összehozható.

Ez a gyüjtemény egyuttal arról győzne meg, hogy a vallás menekültjeiként Krimián, Lengyelországon és Moldován át Erdélyben letelepült mintegy 3000 örmény család jelenleg országszerte szétszórodott ivadékai már csak a közös leszármazás, illetve eredet és vérségnél fogva még maiglan bizonyos közös néprajzi jelleggel birnak, mely ugy az arczvonásokban és családi szokásokban, valamint a kegyelet és vallásosság megnyilvánulásaiban, az irott és szájhagyományokban, a különleges konyhában s főként a faji jelleget szóban és énekben visszatükröző eredeti és önálló *örmény ritusban* nyer kifejezést.

Azonban a néprajzi kutató figyelmét el nem kerülheti, hogy mig pl. a hazai örmény templomok birtokában találhatók fel ugyan a csoportosan föllelhető örmény jellegü tárgyak nevezetesebbjei: mégis csodálatos, hogy az itt-ott elvétve meglévő örmény feliratoktól eltekintve, maguk az örmény templomok se igen birnak a külön ritust kiválóan kifejezésre juttató eredeti karakterrel.

A legujabban napjainkban restaurált szamosujvári Salamon-templom e tekintetben uttörő mintául szolgálhat, mert a ki oda belép, egy szempillantásra meggyőződik róla, hogy örmény szertartásu templomban van. Erre kell törekedni ugy az erzsébetvárosi és sz.-ujvári plébániai templomok nemsokára elkövetkezendő renoválási munkálatainál, valamint rendre a többi örmény templomok konzerválásánál, mert nem csak liturgikus dolgokban, hanem áhitatot gerjesztő külsőségekben a miséző korona ujólagos használatában, u. m. oltárokban, szobrokban, vászon- és üvegfestményekben, feliratokban, sőt a régi varrottasokról vett eredeti örmény díszitő motivumok felhasználásával a faragványok ornamentikájában s a miséző ruhák és kellékek hímzéseiben, illetve ötvös müveiben is kikellene domboritani a törzsgyökeres örmény jellemvonást.

Az örmények hazafiságán egyáltalán nem üt csorbát, ha a bizonyára államsegélyt érdemlő nagyszabásu templomjavitások és szépitések alkalmával ritusuk eredetiségeit és érdekességeit külső jelekben is érvényre juttatják.

Ha egyszer egy istenháza örményszertartásu templom, akkor legyen is meg annak a saját örmény arczulata, mint a hogy a maga tisztaságában megőrizendő lélekemelő örmény szertartásnak is a szebbnél-szebb hagyományos örmény szövegü egyházi hymnuszok (sárágánok) ápolásával kell kiegészülnie. Ez különben annyival kevésbbé jár nehézséggel, mert a magyar helyes irás szerint átirt örmény szöveget bármely kántor vagy mükedvelő, sőt énekkarok is betanulhatják.

Az ezeréves V.-Szt.-Gergely-énekek s a többi ősrégi örmény dallamok kultiválása már néprajzi értékkel is bir, mert azok fonográf-fölvételei egyenesen tudományos összehasonlitás szempontjából bármely muzeumban érdemesek a megörökitésre.

Minthogy azonban az egymástól távoleső örmény egyházközségek jelenleg nem egyöntetü adminisztrácziója ethnográfiai szempontból se közömbös, éppen ezért nemcsak az örmény hitélet sajátritusu főfelügyelet hijján itt-ott mutatkozó sajnos kinövéseinek vetne véget, hanem a vallásosságból a külső életbe is kiható egységes hagyományos szel- alapján és a hazai örmény néprajzi egy- szintén elkerülhetetlenül szükséges volna az örmény püspökség eszméjét mielőbb megvalósitani.

Ugyanis az örmény püspök alkotná azt a most sajnosan nélkülözött középpontot, honnan az országos törvényben elismert örmény ritus szépségei a liturgia egységes kezelése mellett az egész hazai örménységet az ősi vallásosságban ujra egyesitenék.

Engem nem győznek meg a pompakedvelők kicsinyes ellenvetései, hogy t. i. nagy fény nélkül püspök el se képzelhető.

Ellenkezőleg, a tündöklő erények és buzgó apostoli lelkület kellőleg pótolhatják egyelőre a szerényebb dotációt is, mely pl. a Verzereskul (Verzár) püspök kétezer rénus forint egykori állami fizetésének ma megfelelő arányában lehetővé tenné a kath. egyház és a magyar haza leghivebb gyermekeinek immár közel kétszázados jogos, igazságos és törvényes kivánalmait.

Jóllehet a vallásosság sok tekintetben átlengi az örmények társadalmi ténykedéseit, mindazáltal az örmény városokban vagy másutt is, a hol örmény családok laknak, még mindig találkozunk teljesen világias jellegü örmény emléktárgyakkal is.

Az örmény varrottasok pedig még a templomok tulajdonában is örmény nők kézi munkái gyanánt tekintendők, melyeket többnyire világi használatu ruhanemüekből alakitottak át és templomi czélokra hagyományoztak.

Az ügy érdekében tehát tisztelettel felhivom mindazok figyelmét, kik örmény régiségekkel, ereklyékkel, képekkel, könyvekkel, himzésekkel vagy egyéb emléktárgyakkal rendelkeznek, hogy azt tudomásomra hozni sziveskedjenek.

A kedvező jelekből itélve, a hazai örménység körében megindult érdeklődés az Erdélyi Kárpát Egyesület közérdekü akcziója iránt már is azzal a reménynyel kecsegtet, hogy a jövő tavaszi táj- és néprajzi kiállitás alkalmából a *hazafias ármenizmus* is méltó helyet foglal el Mátyás király dicsőséges emlékü születése házában.

Merza Gyula.

Egy székely dalia elhunyta.

A háromszéki önvédelmi harcznak egy kiemelkedett oszlopát helyezték e hó 12-én örök nyugalomra a hidvégi ev. református temetőben.

Sepsi-szent-györgyi *Nagy Sándor* lelkész és történetiró, Gábor Áron egykori hadsegéde az elhunyt. Ő is kidőlt abból a sorból, mely egykor Háromszéken az agyagfalvi elhatározással és a csatatéren karddal döntött a magyar haza sorsa felett.

Az elhunytnak édesapja is, Nagy Ferencz gidófalvi lelkész (Czetz tábornok szülőföldje) ott küzdött a sorokban.

Apa és fiu, mindkettő pap, karddal a kezükben védték azt a kis bérczes otthont, a kis Háromszéket, mely az időben Bem tábornok bejövetele előtt egyedül állott ellent a magyar ellen felbujtogatott csordáknak.

Most már ő is megpihent.

Vajjon a sirjához el fog-e járni az utókor nemzedéke, hogy a hazaszeretet és önfeláldozás erényeihez a hős hamvai felett nyiló virágok illatából erőt és bátorságot meritsen?...

Nagy Sándor élettörténetét röviden összefoglalja az a részvétlevél, melyet az ereklye-muzeum az özvegyhez intézett. E levél igy szól:

Nagytiszteletü Asszonyunk!

Szomoruan értesültünk boldog emlékezetü férjének, nagytiszteletü Nagy Sándor 1848|49-beli tüzér főhadnagy, ev. ref. lelkésznek e hó 10-én történt gyászos elhunytáról.

A boldogult egyik kiváló katonája volt a magyar szabadságharcznak, mindenkor hü és jeles szolgája Istennek, kedvelt férfia a társadalomnak, hasznos munkása a magyar történelemnek.

Ereklye-muzeumunk egyik kitünő tisztelet-beli tagját gyászolja az elhunytban, ki tetteivel kivivta azt a jogot, hogy helyet foglalhasson a nagy idők jeleseinek Pantheonában. Nagyérdemü halottunk szemtanuja és részese volt az agyagfalvi 1848-iki mozgalmaknak, titkára volt *Berde* Mózsa kormánybiztosnak, közre müködött *Gábor* Áron előkészületeiben s ennek oldala mellett küzdött a szabadságharczban, részt vévén Háromszék önvédelmi küzdelmében, azután Segesvár, Medgyes, Verestorony körüli harczokban. Közvetlen közelében volt Gábor Áronnak, midőn ennek nemes lelkét a golyó kioltotta. Bátorságának és halál megvetésének legszebb jelét adta az oroszokkal vivott 12 küzdelemben.

Muzeumunk életrajzi tárában fel van jegyezve, hogy a zsoldos kozákok egyik csatában leszurták s mint alélt embert lábaikkal összetaposva hagyták a csatatéren.

Mint lelkész egy félszázadon keresztül szolgálta Istent és hazát, mert hiszen az Isten igéjének hirdetése közepett, minden szava, szive bazaszeretetének melegén szürődött át. E nemes és zajtalan munkálkodásában kezébe vette a tollat s fáradságot nem ismerő kitartással gyüjtögette megyéjének regébe illő önvédelmi harczi történeteit. E nagy időknek sok részlete és e részleteknek ránk nézve fontossággal biró sok igazsága örökre veszendőbe ment volna nélküle. Egy szép emléket állitott megyéjének, egy kincset adott *Háromszéknek* az ő nagybecsü könyvével.

A tisztelet és megilletődés hangján emlitjük ezeket fel a mélyen tisztelt gyászoló család előtt, kifejezvén, hogy mélyen érezzük a veszteséget, mely nagytiszteletü Asszonyt és családját érte s fájdalmukban benső részvéttel osztozunk.

Hazafiui tisztelettel vagyunk

Kolozsvárt, 1900. aug. hó 15-én

a kolozsvári orsz. történelmi ereklye muzeum

Deáhy Albert, elnök. *Végh Bertalan*, ezredes tiszt. elnök.

Kuszkó István, a muzeum őre.

A vadászokról.

— auguszt. 16.

Tegnap erdőn, mezőn és virulo helyeken, nyulak birodalmában az általános gyásznapok kezdetéül kitüzték volna a fekete lobogókat, hogy ha nyuléknak egy általában volna fekete lobogójuk.

Tegnaptól kezdve ugyanis a tapsifüles világot nem védi a törvény pajzsa s a vadászok szabadon dulnak a nyulország hegyes völgyes birodalmában.

Tegnap már a kolozsvári vadászok is az első nap kéjes izgalmával siettek a szabadba.

Erdőn, mezőn csaholtak a kopók, szimatoltak a vizslák és puffogtak a vadász fegyverek. A nyulak első gyásznapja sok halállal végződött, de az kétségtelen, hogy sok lövés ütött rést a levegőn s a mely nyulakra lövés történt, azok közül még igen sok rágott az éjjel friss nyul-salátát.

Mindazon által ma a vadászok sok uj kalanddal, vadász történetekkel gazdagabbak mint a tegnap. Ma már a tegnapi napnak sok apró története szállong a vadászok körében. — Hogy igazak-e? Az más kérdés.

Vadász történetet rendesen mindenki tud, de senki sem hiszi el a másiknak. Azért mindenik vadász elmondja a magáét.

— A mint a kutyák felsikoltottak — mondja az egyik, — gyönyörü süldő villant keresztül egy ugrással ellöttem az uton. Ropp! és összeomlott.

Az igazság rendesen az, hogy a boldogtalan nyul süldő leült eleibe 10 lépésre és ott piszkálta az orrát.

— Az én nyulam volt legalább nyolczvan lépésre — mondja a más. Jól megnéztem. Püff! Vége volt.

Pedig a szamár nyul semmit sem gyanitva, a puskája eleibe bukdácsolt.

— Én a tegnap tizet is lőhettem volna, de csak egyet puffintottam le. Hanem azt aztán egészen darabokra lőttem, mert igen közel szaladt,

— A kutyák fogták le — sugja egy más vadász a többinek.

Azt mondják, hogy a vadász soha sem ugy adja elő az esetet, a mint az történt. Természetesen tanuk ritkán vannak, A vadászebek beszélhetnének erről csak érdekes históriákat.

Állitólag megtörtént az is, hogy egy vadász a kutyája előtt nem mert beszélni, mert az okos állat, — megugatta mihelyt hazudni próbált.

De hát a vadászok mikor összegyülnek a kávéház kerek asztalánál, a kutyáikat rendesen otthon hagyják s igy a legokosabb vadászeb gazdája is habozás nélkül adhatja elő az első napi történetét.

Az első napnak van többnyire a legizgalmasabb története. Ilyenkor esik szó a vadállatságról is. Nyul egyszerre 3—4 szalad a kutyák előtt, ugy hogy az ember nem tudja melyiket lője. Fogoly egész csapattal, — róka egész vaszonnal, — az özek gidóval, — jelennek meg a vadászok előtt. Egyik-másik még üdvözli is a népszerü vadászt.

Vad lud, vad kacsa, vad macska vadnak is van elég. A vadász hol a nyomát, hol magát a vadat is látja. A farkas később kerül elő, de hirét pásztoremberektől ennek is lehet hallani.

Szó esik a kopókról is. A fecskéje vastag. a Purdé vékony hangu. A Dudás lusta, a Flótás sebes. Egyiknek kitünő órra van! Nem véti a nyomot, a másik sokat ver fel de nem hajt, — amaz jól hajt, de rosszul keres . . .

Csak ugy zug a vadász thema, a melyik ma a vadászok körében érdekesebb a bur háború, az anarchiánál, a párisi kiállitásnál. Mert most már minden nap uj élvezetet, uj történetet, uj kirándulást hoz a szép, a dicső, szabad természet ölébe . . . .

SZINHÁZ.

Müsor.

Szombat: *Himfy da-*
Vasárnap: *Kuruczfa- ng.*
Hétfő: *Gyimesi vad- g.*
Kedd: *Az ördög It- i.*
Szerda: *Az ördög . lái.*
Csütörtök: *Az ör- pirulái.*
Péntek: *Az ördög- ulái.*
Szombat: *Szegénylá- mathán.*
Vasárnap: *Az ö- pirulái.*

A Gyimesi v- irág harmincza-dikszor. *Géczy* Ist- 1000 forint pályadijat nyert népszinm- , mely a kolozsvári szinházban állandóan m- nüsoron van, hétfőn *harminczadikszor* k- szinre. Ezen az előadáson a két fő- szerepet *Székely* Irén és *Komlósi* Emma- ák játszani. A jubiláris előadáson jelen f- szerző is, ki jelenleg Kolozsvárt tartó- ps- zönség fogja végignézni, valószinüleg na- rzőt óvácziókban részesitse.

Ördög pi- lái. A nyári az *Ördög pirulái* czimü serényen kész- prizére. A darab, mely látványos darab- b, mint harminczszor nagy évekkel ezelőtt ö- e a nyári szinházban, ötsikerrel került sz- ő hét müsorán. A látváször szerepel a je- án csaknem az egész nyos darab előad- . A szinház igazgatósága személyzet résztve- zittetett a darabhoz, meuj diszleteket is ke- először.

lyet kedden adnak

MINDE- FÉLE.

Kolozs- ár, augusztus 16.

születésnapja.

— **Ő Felsége-** icsőségesen uralkodó királyunk I. Ferencz József hetvenedik születés- ját. Ezt az évfordulót széles e hazában mindenütt kiváló fénynyel fogják megünnepelni. Kolozsvár város törvényhatósága szombaton diszközgyülést tart, melyből Ő Felségét táviratilag üdvözlik. Holnap este a várost fényesen kivilágitják és a Fellegváron örömtüzeket gyujtanak fel. Az ünneplésre a város közönségét a városi tanács meleghangu falragaszokon hivta fel.

— **A magyar kereszténység jubileuma.** Kolozsvár város r. kath. közönsége tegnap a ritka alkalomhoz méltó fénynyel és lelkesedéssel ünnepelte meg a magyar kereszténység kilenczszázados évfordulóját. Az ünnepnapot megelőző délután hetedfél órakor a r. kath. plébánia templomaiban szentség kivételel litánia tartatott a szokásos könyörgésekkel. Tegnap reggel 8 órakor vette kezdetét az egyházi ünnep csendes misével, mely után a körmenet indult meg, mely a kedvezőtlen idő miatt a templomban folyt le. Az ünnepélyes főisten tiszteletet reggel kilencz órakor tartották meg. A templomtérre a honvédségnek egy diszszázadát vezényelték ki a zenekarral, mely szakadó esőben állott ott az istentisztelet tartama alatt s több izben sortüzet adott. Az istentiszteleten résztvettek a vármegye és a város tisztikara, élén gr. Béldy Ákos főispánnal, az igazságügyi hivatalok, a pénzügyi és erdészeti, a posta és táviró igazgatóságok, a dohánygyár, a vasuti üzletvezetőség hivatalnoki karai, a tudományegyetem, az iskolák és testületek képviselői, az összes fegyvernembeli tisztikar tagjai, élükön Mayer Edmund altábornagy, Pap Béla és Stojszavlyevics Milos tábornokokkal s rajtuk kivül óriási ájtatoskodó közönség. Az ünnepi misét fényes papi segédlettel Biró Béla, apát plébános mondta. Mise alatt a polgári dalegylet énekelt. Mise után az alkalmi Szent-beszédet Szekeres József, hitoktató tartotta. A tartalmas és nagy hatással elmondott beszéd egészen lekötötte a közönség figyelmét. A mise végeztével a kivonult honvéd diszszázadot Mayer Edmond altábornagy elléptette maga előtt. Délután hetedfél órakor litánia tartatott szentségkitétellel és az olvasó elmondásával. E helyen emlitjük még meg, hogy kedden este óta az esteli és déli harangozás idején Kolozsvár összes r. kath. templomaiban egy-egy órán át meghuzták az összes harangokat. Ugyancsak ez alkalomból ünnepi istentiszteleteket tartottak a minoriták, ferenczrendiek, a Szentpéteri és külmonostori templomokban, melyeken szintén mindenütt [illegible] közönség vett részt.

— **Az ünneplő Kolozsvár.** Kolozsvárnak külső képe is elárulja, hogy ünnepet ül. A középületeken és a magán házakon nemzeti zászlókat tüztek ki. A lakósság ezzel a külső diszszel azt dokumentálja, hogy részt vesz abban a nemzeti és egyházi ünnepben, melyet a magyar kereszténység megalapitásának kilenczszázados évfordulója emlékére szentel a katholikus egyház s a mely ünnepnek főrésze tegnap Esztergomban, az ország primásának székhelyén folyt le, s a mely ünnepből valamennyi katholikus egyházközség kivette a részét az összes templomokban tartott istentiszteletek rendezésével. Holnapután ünnepli Kolozsvár közönsége az ő jó *királyának* a hetvenedik születésnapját, majd az azt követő második napon felujitja első nagy királyának *Szent Ist-*

AZ „ELLEN-

1900. Augusztus 16.

Egy fiatal leány története.

— **Angol regény.** —

A **Lauri** *szerzőjétől.*

Az „Ellenzék" részére forditotta: **AMICA.**

XXIX.

(Folytatás.) (59)

— Konstanszról — volt a válasz.

— Gondoltam — mondá Austin egyszerüen. Mig gondolatai a testvéremmel foglalkoztak, a szomoruság fátyola borult az arczára. Mondja meg nekem, ő nagyon szerencsétlen?

— Oh, igen. Ő nagyon szerencsétlen! — de nem a szó közönséges értelmében. Ő nem sir, nem látszik szomorunak és nem panaszolkodik; de látni lehet rajta, hogy szivét a bánat emészti.

— Ő sokkal nemesebb lény, minthogy szive a vagyona elveszitése miatt megtörjön — mondá sir Austin.

— Ő annál sokkal többet veszitett el — viszonzá Mercedes — az az ő veszteségének a legcsekélyebb része.

És ekkor könnyekkel telt szemekkel elfordult, hogy az asztalon levő uj könyveket nézze.

— Gyakran kivántam e tárgy felett a maga véleményét megtudni — mondá sir Austin. Mercedes, én tudom, hogy maga a megtestesült őszinteség; mondja meg nekem, hogy mit gondol róla.

— Kétlem, hogy azt hallani magának jól esnék — volt a válasz. Én azt gondolom és mindig azt gondoltam, hogy az apátság Konstansz tulajdona kellene, hogy le- t hiszem, hogy ahhoz, a család [illegible] kisebb joga sem lehet.

— Az tökéle- z — válaszolá sir Austin — egy értelemben, de maga láthatja, látni kell, hogy azt az tö- vérét- akarom, akár nem, mindenkép reám tukmálja. Az igazat megvallva, sokkal jobb szeretném, ha az nem volna az enyém; nekem nincs szükségem reá. Egy más országban egészen más dolog volna; de itt képtelenségnek látszik, hogy valakinek alig néhány mértföldnyire egymástól, két háza legyen. Csak azt ismételhetem, hogy jobb szeretném, ha az nem volna az enyém. Jobb szerettem volna Konstanszot otthon a saját birtokában boldognak látni; de olyan helyzetben voltam, melyből nem látszott menekülés — a törvény kényszeritett azt elfogadni; mig az anyám azt állitotta, hogy az atyám halála előtt, Hilldropra vonatkozólag megváltoztatta a szándékát és azt kivánta, hogy az Broomba menjen és Konstansznak az apátság helyett pénzt hagyott.

— Anyám azt is mondta, — hogy atyám többször adott kifejezést azon kivánságának, hogy a két birtok között fekvő földet megvegye, azt egygyé konvertálja. Broommal az egyik oldalon a család feje részére, Hilldroppal a másik oldalon, özvegyi háznak, vagy a család nötagjainak a lakásául. Anyám azt állitja, hogy az atyám szivének ez volt a kivánsága.

— Akkor nagyon különösnek látszik, nem de, hogy ha ez a kivánsága annyira a szivén feküdt, még sem mondott arról soha semmit, sem az ügyvédjének, sem másnak és nem tett intézkedést, hogy ezt eligazitsa?

— Az igaz — ösmerte be sir Austin elgondolkozva; de látja Mercedes, ő oly hirtelen halt meg. Betegsége nagyon váratlanul jött. Hiszen oly sokan vannak, akik világi ügyeiknek a rendezését halogatják, pedig egész idő alatt az a szándékuk, hogy mindent rendben hagynak — és még sem teszik! Az én jó atyám is igy volt vele. Én Hilldropot örömmel átadnám Konstansznak; de anyámnak a szavát birom, hogy ha azt cselekszem, az atyám kivánságával jövök egyenes [illegible]ezésbe és azt egy férfi sem kivánja tenni.

Az ifju nemes arczára nézve, Mercedes érezte, hogy lehetetlen volt Austinnak azt mondania, hogy ő az anyját az előre meggondolt, szándékos hazugság bünének az elkövetésére képesnek gondolta. Austinnak az anyjában való hite oly határtalan volt.

— És aztán, — tevé utána az ifju — az atyám kivánsága mellett, anyám határozottan megtiltja, hogy olyasmit tegyek. — Hallani sem akar róla. Midőn azt a szándékomat emlitettem, felkiáltott, hogy nincs jogom másokat megkárositani, azért, hogy a saját privát szeszélyemet kielégitsem és én mindig oly nagyon szeretem őtet és minden kivánságát olyan tiszteletben tartottam, oly odaadással csüngtem rajta, hogy most nem tudnám elviselni — hogy én olyasmit tegyek, a mit ő igazságtalannak gondol, vagy a miről azt kivánja, hogy ne tegyem.

— Azt én meg tudom érteni — válaszolá Mercedes lassan. — Én nem hibáztatom Önt; Konstansz sem teszi azt. Ő tudja, hogy ön átadná neki Hilldropot, ha tehetné.

— Őrülök, hogy igazságosan gondolkozik rólam, — mondá Austin. Mert igaz, hogy én Konstansznak átadnám Hilldropot és az anyámat és a testvéremet Broomba hoznám, ha az anyám megengedné; de ő hallani sem akar arról. Midőn arról beszélek, mindig ugyanazt az érvet használja, hogy ő többet tud erről a dologról, mint én és hogy, a mig ő él, kötve legyen tartva. atyám kivánsága tiszt- a neki megmondani,

Mercedes nem tu- ez az anya, kiben hogy az ő vélemén- kit ő oly gyöngéden ő oly vakon bizik, a- y volt, a ki minden szeret, egy olyan ass- gy az, ösmerve a fondorkodásra képes j- dálatos szelidségét a fia természetének azt; hogy tudva, és jóságát, felhasznál- erette az atyját, kész hogy Austin mennyire ndennek alá vetni lesz a világon inkább jobb mértékben elmagát, minthogy a leg- miről azt hitte, lenkezésbe jöjjön azzal volt.

hogy az atyja kivánsága meggyőződéstől

Mert Mercedes az- szot gyermek kovolt áthatva, a mi Konstan- gy ő ladysárában meghidegitette iránta, de- lag kedves ga nem volt őszinte. Ő tár- dalmi volt — arcza még mindig szép volt, alakja elökelő és bájos meglátni hogy az őszinteség hiányzott benne, vo- valami, a m- a benne való bizalmat t- otta. — A le- yai reá jöttek arra — n- m ugy a fia. He- cené szintén ham- felfedezte; de Mabel soha sem v- tte volna azt észre akkor sem, ha ő- kké vele lakott vo- Mercedes szinté- hamar tisztában vol- jellemével. De hogy tudta volna ő azt a- és határtalan bizalommal volt iránta? A- Austin szemében lady Laurayne nem tu- hibát- ökövetni és Mercedes elhatáro- hogy sir Austinnak nem fogja arra a t- re a szemét felnyitni, hogy az ő anyja gy csalárd és fondorkodó asszony volt.

Ő megfogja a sir Cyril végrendét találni, ha az az emberi képesség ha- ban van — az azt körül vevő rejtélyt o- gosságra fogja hozni, de az anyja h- a fia szemeit nem fogja felnyitni. Ettől ke visszarettent.

— Én soha sem szerettem ezt az- lást, melybe helyezve vagyok — folytatá Austin — és soha sem fogom szeretni; de Mercedes, én azt gondolom, hogy Konstansz nagyon keményen bánt velem, midőn minden segitséget visszautasitott. Sokkal boldogabb lettem volna, ha az általam ajánlott pénzt elfogadta volna. Nem tudom megérteni, hogy miért utasitott vissza.

— Én értem — válaszolá Mercedes gyorsan. Az ő helyében én is ugyanazt tettem volna. Ő azt kivánta, ami jogosan az övé volt és nem ajándékot. Előttem nagyon természetesnek látszik, hogy ő az anyjának a saját örökségét kivánta és nem az atyja pénzét.

— Bár megkapta volna! — kiáltá az ifju. Mercedes, miután most e tárgyról beszélünk, megmondhatom magának, hogy Hilldrop életemnek a keserüsége. —

— Bánt az a tudat, hogy Konstansz meg van attól fosztva, de nem tudok az atyám kivánsága ellen cselekedni és azt az anyámtól elvenni, a törvényt egészen kérdésen kivül hagyva. Ez valóban megrontotta az életem boldogságát. Midőn az Apátságba megyek, mindig Konstanszot képzelem ottan és folytonosan arra gondolva, az engem szerencsétlenné tesz. Mióta ő véglegesen elhagyott bennünket és nem tudatta velünk, hogy hol van, nagyon boldogtalannak éreztem magamat. Mellesleg megkérdezte töle, hogy az adresszét tudathatja-e velem?

— Igen — válaszolá Mercedes — de ő azt mondta, jobb lesz, ha ön azt nem tudja — az irás által semmit sem nyernénk.

— Sir Austin, tudja-e — tevé utánna Mercedes — hogy Konstansznak különös meggyőződése van? —

A kezében levő könyvet letette az asztalra és az ifjuhoz közeledve, merően nézett az arczára, Konstanszon kivül mindenről megfeledkezve.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

vánnak az emlékét. A nevezetes napok előestéjén Kolozsvár házait a régi szokáshoz hiven kivilágitják, s a templomokban hálaadó isteni tiszteletek lesznek. Szóval Kolozsvár közönsége e napokon együtt ünnepel a nemzettel, s ez ünneplés nyer kifejezést a lobogó diszben ékeskedő városban.

— **Nagyboldogasszony napja.** Kolozsvár és a vidéknek ájtatoskodó közönsége tegnap a szokottnál is nagyobb részvéttel ülte meg nagyboldogasszony ünnepét, s vett részt az ez alkalomból tartott bucsun. Már kedden reggel tömegesen érkeztek a vonatokon Deés, Szamosujvár és Torda városokból az ájtatoskodók, Kolozsról, Székről és Szamosujvárról is nagyobb zarándok csapatok zászlóik alatt csoportosulva gyalog jöttek Kolozsvárra. Kedden délután 4 órakor a kegyesrendiek templomában tartott litániával vette kezdetét az ünnepély sorozata. A templom a helyi és idegen közönséggel szorongásig megtelt. Vesperás nyitotta meg a bezető ünnepet, majd *Novotni* Endre kegyesrendi pap a r. kath. főgimnázium kitünő tanára tartott szépen kidolgozott alkalmi szent beszédet, melyet a közönség állandó figyelemmel hallgatott végig. A magvas szónoklat nagy hatást gyakorolt a közönségre. A szent beszéd után litánia tartatott a teljes olvasó elmondásával. Tegnap délelőtt 9 órakor volt az ünnepélyes isteni tisztelet, melyen *Kozár* Ferencz házfőnök pontifikált nagy papi segédlettel. Mise után dr. *Balázs* Endre, a r. kath. igazgató-tanács jegyzője tartott nagy hatásu szent beszédet, mely a templomot szorongásig megtöltött közönség osztatlan tetszését nyerte meg. Délután 4 órakor vesperás és litánia volt, melyet *Novotni* Endre r. kath. főgimnáziumi tanár szolgáltatott. A templom ez uttal is telve volt ájtatoskodókkal. A bucsura jött vidéki közönség részben a tegnapi, részben a ma reggeli vonatokkal utazott el Kolozsvárról.

— **Osztrák hymnus magyar ünnepen.** A magyar kereszténység alapitásának kilenczszázadik évfordulója alkalmából Kolozsvárt a r. kath. plébánia templomban tegnap délelőtt tartott ünnepélyes isten tisztelet fényének emelése végett kivezényeltek egy honvéd diszszázadot. A közönség a sürün omló eső daczára nagy tömegekben lepte el a templom tért s érdekkel szemlélte a katonaság szokásos produkczióit. Mikor aztán a sortüzekre került a sor, a kirendelt *honvéd* zenekar utána mindig a „*Gotterhaltet*“ játszta. Ez aztán igen természetesen nem csak meglepte, de alaposan meg is döbbentette a közönséget. Mi egyáltalában nem értjük s meg sem tudjuk magyarázni magunknak, hogy egy kifejezetten *magyar* honvédség zenekara miért játszik — *osztrák* hymnust? Ezzel a meglepő ténynyel szemben a szó teljes értelmében — tanácstalanul állunk. Nem csak szokatlan ez az eset, hanem visszatetsző is, mert mindenkorig a tisztán magyar egyházi ünnepélyeken aktiv részt vevő magyar honvédség zenekara nem játszott osztrák hymnust és csak éppen most kellett nekik e magasztos egyházi és nemzeti ünnepély összhangját megzavarni azzal az osztrák dallal, a mely még normális körülmények között sem érintheti kellemesen a magyar embert, de annál kirivóbb, ha kizárólag magyar és egyházi ünnepélyen keseritik vele a magyar hazafias közérzületet. Nem tudjuk a jelen esetben kinek a rendelkezése alapján helyezkedett szembe a honvéd zenekar a magyar közérzülettel és éppen ezért jogosan elvárhatjuk, hogy illetékes helyen felvilágositják a közönséget a magyar honvéd zenekarnak e szokatlan szereplésről.

— **A király születésnapja.** A kolozsvári neolog izraelita hitközség ünnepi módon készül megülni a király Ő felsége születésnapját. Aug. 18-án délelőtt 10 órakor a Nagy-utczai templomban hálaadó istentiszteletet rendez, mely alkalommal dr. Eisler Mátyás főrabbi ünnepi beszédet fog mondani.

— **Hegedüs miniszter és a jubileum.** A Bud. Tud. jelenti: Tekintettel arra, hogy a Szent István ünnep ezidén a magyar katholiczizmus 900 éves jubileuma alkalmából különös fénynyel fog megtartatni, Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az a kedvezmény, amely a zóna-tarifa behozatala, tehát az 1889. év előtt a Szent István ünnep alkalmából fennállott s amely szerint Magyarország összes állomásairól Budapestre jelentékenyen mérsékelt menettérti jegyek adattak ki, az idén ujból megadassék.

— **A Plecska völgyben tartandó lőgyakorlatok.** A kolozsvári cs. és kir. katonai állomás parancsnokság átirata szerint a cs. és kir. 51. gyalogezred tartalékos legénységével folyó évi *augusztus hó 17-ikén és 27-én* mind a két napon *reggel 7 órától déli 12 óráig*, az ugynevezett *Plecska-völgyben* lövési gyakorlatokat fognak tartatni. A városi tanács azért figyelmezteti az érdekelteket, hogy a jelzett határrészben a megjelölt napokon ne tartózkodjanak, vagy ott ne közlekedjenek, mert ellenesetben a netaláni szerencsétlenséget az illetők maguknak tulajdonithatják.

— **Harmadosztályu kereseti adók tárgyalása.** Az adókivető bizottság Kolozsvárt a városházán gyülést tart. E gyülésen az egyes iparágak müvelői adójuk igazságos megállapitása érdekében szólhatnak.

Jelentkezzék mindenki reggel 8 órakor a tárgyaláson.

A közelebbi napokban a következő iparágak adói fognak tárgyalás alá kerülni:

1900. augusztás 21. 1—190 t. sz. ablak-redöny készitők, acetylén gázfejlesztő, ácsok, alkalmi áruraktárosok, alkuszok, állatkitömők, ékszerészek, asztalosok, bádogosok, béltisztitók, bérkocsisok és személy-fuvarosok, biztositási ügynökök.

1900. augusztus 22. 191—258. t. sz. bádogosok, bor- és sörkereskedők, bordélyháztulajdonos, kőrkereskedők, czimfestők, czipészek és czipőkereskedők, cselédszerzők és közvetitők, csizmadiák és csizmaárusok, déli gyümölcs-árusok, divatáru kereskedők, eczetgyárosok, élelmezők, esztergályosok, fakereskedők, fogorvos, fodrászok, fuvarosok.

— **Vonat elgázolás.** Kolozsvár közelében a tegnap d. u. 3 óra 50 penczkor Kolozsvárra érkező gyors vonat Mákó község közelében egy 60 éves oláh aszonyt elgázolt. A szerencsétlen asszony a mozdonyvezető szeme láttára 4 kézláb mászot a vonat elé, mely azt szét morzsolta mire a vonatot megállithatta, már az utolsó kocsi is keresztül ment a szerencsétlen asszonyon, a vonat e miatt 15 p. késéssel érkezett be a kolozsvári állomásra.

— **Mennek a gólyák . . . jönnek a „gólyák“.** Ilyenkor Nagyboldogasszony napja és Szent-István napja körül nálunk az erdélyi részekben már a nap kezd veszitени melegéből s különösen az éjszakák hüvösök kezdenek lenni. A levegőnek ezt a változását leginkább bizonyitják a vándormadarak, melyek nagy csoportokba verődve, készülődnek melegebb hazába. Tegnap már egy nagy csoport gólyát lehetett látni a Mátyás-királytér felett keringeni, bizonyára a nagy utra, a tengeren tulra készültek. A gólyák e távozása jelzi, hogy már őszfelé hajlik az idő s nemsokára megérkeznek a mi specziális gólyáink a melyek, vagy jobban mondva, a kik nem a templomok magaslatain, hanem a New-York sarkán, meg a Hintz-patika szegletén ütik fel tanyájukat. Szóval, a nyár már vége felé jár, nem perzsel többé a nap melege, mert mennek a gólyák s jönnek a mi „gólyá“-ink, kik magukkal hozzák a hóharmatot s a hüvös őszi szellőt.

— **A Szent-István napi ünnep müsora.** A Szent-István napi ünnepen, hétfőn d. u. fél 5 órakor a tornavivodában a müsor a Hymnusszal veszi kezdetét. Azután felolvasást tart a 900 éves évfordulónak nemzeti és hazafias szempontból való jelentőségéről Herepei Gergely lelkész, Gál László joghallgató szaval, Kollmer Hermanné urnő énekel, Dávid Ödönné urnő czimbalmon fog hazafias dalokat játszani. A dalegyletek énekelni fogják a szózatot, harczi és szabadság dalokat. A vasuti zenekar fog játszani, este pedig Antal Lajos zennkara fog játszani. A bizottság arra kéri a közreműködőket, hogy ki csak teheti, magyar ruhában jelenjen meg az ünnepélyen. A müsor végeztével teritett asztalok körül foglal helyet a közönség egy része. A másik része a kertben rendezendő társas játékokon vesz részt. A dalos körök a programon kivül énekelni fognak, este a kertet és az egész épületet s annak homlokzatát kivilágitják és kezdődni fog a táncz, a mely tart reggelig. A délutáni ünnepélyre a daloskörök és társulatok testületileg fognak felvonulni.

— **Személyi hir.** Kotunovics Sándor prémontrei kanonok, a nagyváradi főgymnasium igazgatója Kolozsvárra érkezett s egy hétig marad itt, mialatt a város nevezetességeit fogja megtekinteni.

— **Hölgyek a 900 éves ünnepen.** Szent István napján rendezendő 900 éves koronázási évforduló ünnepén a hölgyek is, mint már emlitettük, nagy számban fognak tevékenykedni. A bizottság e tekintetben mindenfelé a legnagyobb figyelemmel és készséggel találkozott. Most a rendezőség egy szép iratban kérte fel. Ez iratban felemlitette a bizottság, hogy már ezelőtt 900 évvel, a kereszténység legeszményibb nő alakjának pártfogása alá helyezte II. Sylvester pápa hazánkat. A magyar nők idealis lelkesedésének, lelkesitésének hatásáról, ez időtől kezdve, a történelem lapjain a legragyogóbb betükkel irt részleteket találunk minden korszakból. A bizottság tehát kötelességet teljesit, midőn a 900 év záró kövének letételi ünnepélyén a részvételhez a nők közreműködését kikéri.

A felkért hölgyek névsora a következő:

Özv. Abrudbányai Béláné, Asztalos Károlyné, dr. Benel Jánosné, Bodor Lászlóné, dr. Brandt Józsefné, Burger Frigyesné, P. Barabás Mari, Benke Ferenczné, Benke Irénke, özv. Csiky Imréné, Csipkés Mariska, Csiszér Károlyné, Csiszár Gyuláné, Clauser Adolfné, Dávid Antalné, Demjén Ágostonné, Demjén Anna, Dávid Ödönné, Dézsy Lászlóné, Dézsy Erzsike, Dunky Ferenczné, dr. Engel Gáborné, br. Feilitzsch Arthurné, dr. Farkas Gézáné, Farkas Antalné, Ferencz Józsefné, Ferenczy Gyuláné, Ferenczy Ignáczné, Ferenczy nővérek, Ferenczy Dezsőné, Fratta Gézáné, Feszt Antalné, Geréb Mártonné, Grátz Mórné, dr. Gyalui Farkasné, Gajzágó Antalné, dr. Gaál Kelemenné, dr. Gidófalvy Istvánné, Gyöngyösi Béláné, Gál Antalné, Gombos Ferenczné és leánya, özv. Hancz Pálné, Hangay Oktávné, dr. Halász Ignáczné, Herczeg Lajosné, Hirschfeld Sándorné, Hory Béláné, dr. Höntz Kálmánné, Heinrich Józsa, Ignácz Istvánné, Inczédy Sámuelné, Judik Józsefné, dr. Kiss Mórné Dr. Kádár Józsefné, Kiss Sándorné, Kőváry Lászlóné, Kőváry Mihályné, Kőváry Dalma, Kozma Ferenczné, Kolmer Hermanné, Könczey Inczéné, Kuszkó Istvánné, Lászlóczky nővérek, dr. Léhmann Róbertné, Lendvay Emilné, br. Mansberg Sándorné, Molnár Károlyné, Merza Lajosné, dr. Mihály Józsefné, Nagy Lajosné, Nagy Gáborné, Nagy Mariska, Páll Gyuláné, Páll Böske, dr. Papp Józsefné, Pataky Viktorné, dr. Pataky Jenőné, özv. Peielle Istvánné, Péterfi Zsigmondné, dr. Pisztory Mórné, dr. Purjesz Zsigmondné, Pollák Lajosné, Polcz Rezsőné, Régeni Györgyné, dr. Rohonczy Lajosné, Rucska Lajosné, Stuckheil Gyuláné, Schandl Mihályné, Simonffy nővérek, Schuszter Emilné, dr. Szabó Dénesné, Szappanyos Miklósné, dr. Szamossy Jánosné, Szekula Ákosné, Széky Miklósné, Szvacsina Gézáné, dr. Széchy Ákosné, dr. Tanács Józsefné, Tokaji Jánosné, Török Sándorné, Végh Lajosné, Inczéné, Végh Lenke, Van der Welden Edéné, Vincze Istvánné, dr. Weisz Józsefné, Winczer Hermanné, Virágháti Béláné, Zabulik Lászlóné.

— **István napi ünnep.** A szent-István király napi ünnepre a meghivók ma adattak a postára. A ki meghivót nem kapott volna és arra igényt tart, a bizottsági tagoknál, vagy pedig minden nap d. u. 5 órától 7 óráig tartó bizottsági ülésen lehet jelentkezni. Az ünnepélyen berendezendő buffetre ujabban a következő adományokat ajánlották fel: Rácz János vendéglős 20 literes üveg 20 éves bort, Bréver János kereskedő két liter fekete kávét és hozzá czukrot, Gárdonyi Imre 5 liter fekete kávét és hozzá czukrot, Szabó Antal két nagy kenyeret. A közp. szállitó hivatal tulajdonosa felajánlotta, hogy az ünnepélyre társzekeret bocsát rendelkezésre, munkás személyzettel együtt, a butorok, diszletek és egyéb kellékek oda és vissza szállitására. Egyik felkért bizottsági tag kocsiját ajánlotta fel egész napra. Főuri családok s a társadalom előkelőségei részéről tömegesen érkeznek a jelentések, hogy az ünnepélyen részt venni kivánnak. Az idő vasárnap, hétfőre kedvezőnek mutatkozik. Közel ezeren fognak az ünnepélyen részt venni.

— **A közigazgatási reform** tárgyában a belügyminiszteriumban tervezett szaktanácskozmányt előreláthatólag szept. elején fogják megtartani. Addig ugy a kodifikáló, mint a közigazgatási és közjótékonysági ügyosztály végleg kidolgozza azon javaslatokat, melyeket a kezelés egyszerüsitése az illetékességi köröknek megállapitása és a humánitárius közintézményeknek megfelelő funkczionálása tekintetében a szakértekezlet elé terjesztenek.

— **Rejtélyes emberölés.** Kolozsvárt a Rákóczi hegy alatti tégla gyár előtt kedden éjjel megöltek egy embert egy szegény szabó mestert, a ki a fegyver gyakorlatról hazafelé tért. A rendőrséghez intézett jelentés szerint Bornemissza János volt az a tettes, ki csupa passzióból elkiáltotta, hogy neki muszáj embert ölni. Elhatározását tett követte. A szegény szabót megölték, szemeit kiszurták, hiába könyörgött a szomszédok füle hallatára, hogy kegyelmezzenek az életének, nem használt semmit. A megölt embert elhurczolták s alkalmasint bedobták a hullát a szamosba. Virradat felé jelentést tettek a rendőrségnek, az befogott 3 szocziálistát, kik azzal védekeztek, hogy ők részegek voltak s csupán verekedtek különben, hogy kit vertek el, — arra nem emlékeznek. Igy tehát szabadon bocsátották őket, a szegény megölt embert türelmetlenül várja haza Kolozsvárról özvegye és 5 árvája . . . Hiába várja. A „Sétatér“ közelében a Rákóczy hegy alatt ilyen csendélet uralkodik.

— **A vasárnapi népünnep.** igen érdekesnek igérkezik, a kolozsvári sétatéren téren különböző játékok lesznek. Legérdekesebb lesz a czirkusz felvoulása, mely a népünnep közönségét bizonyára gyönyörködtetni fogja.

— **A honvédzenekar** ma, csütörtökön este fél 9 órakor tartja utolsó hangversenyét a Kikáker-kávéházban.

— **Maros-Ujvárt** augusztus 12-ig az állandó fürdővendégek száma 545, az ideigleneseké 835.

— **Sajtóhiba.** Lapunk utolsó számában közzétettük a m. kir. pénzügyigazgatóság ajánlati versenytárgyalási hirdetményét. A hirdetményben az volt: „*1900.* év szemptember hó 1-ső napjától *1093.* év augusztus hó 31-ik napjáig terjedő három szesz-termelési évre.“ Ez tévedés: *1093.* helyett 1903, értendő.

— **Lopás fényes nappal a Széchenyi téren.** Özv. Váry Károlyné üzletében Pártik Árpád tegnap délben az asztal fiókhoz huzódott, bele markolt, s kivett egy marék pént és azzal odább állott. Egy rendőr utána loholt és megcsipte. 40 krral megakarta vesztegetni a rendőrt. Most számol a tetteiért.

— **Egy béres hösiessége.** Pintyillia Fodoszia szamosfalvi öreg asszonyt minden igaz oknélkül elverte Hadházy András kolozsvári gazda bérese. A bérest most számadásra fogják vonni.

— **Vásár.** Szolnok-Dobokavármegye kerületéhez tartozó Magyar-Lápos községben a folyó évi szeptember hó 25 és 26-ára eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi szept. hó 26 és 27-én tartatik meg.

— **Elkobzott levelező lapok.** A brassói rendőrség a mai napon vizsgálatot tartott az összes könyv és papirkereskedésekben. A Róth István képével ellátott és a magyarokat gyalázó szövegü képes levelező lapok ügyében. A vizsgálat eredménye az, hogy Hiemesch Vilmos könyvkereskedésében körülbelől 260 drb. Róth-féle levelezőlapot koboztak el.

— **Zászlószentelési ünnepély.** Széki gróf Teleki Sámuel valóságos belső titkos tanácsos, országgyülési képviselő védnöksége alatt álló Első Erdélyrészi Katonai Hadastyán Egylet 1900 évi augusztus hó 20-án méltóságos Z. Knöpfler Elekné szül. Máriaff Márta mint zászlóanya szivélyes védnöksége alatt tartandó zászlószentelési ünnepélyt tart. Az ünnepély sorrendje:

1, Reggel 5 órakor taraczklövések jelzik az ünnepély kezdetét, egyidejüleg az egylet saját zenekara ébresztővel járja be a várost. 2. Reggel 8 órakor gyülekezés az egylet helyiségében. 3. Reggel 9 órakor a bevont zászlóval diszfelvonulás, a Széchenyi térre, 4. A felavatás ős magyar történelmi szokás szerint Isten szabad ege alatt tábori, hadi sátorban történik. 5. A zászlófelszentelése őméltósága Karácsony Márton apát-főesperes plébános ur által, melynek megtörténte után minden felekezet lelkésze a zászlót megáldja. 6. A zászlószegek beverése. 7 A szegek beverése után a zászló átadása a zászlóanya által az egyleti elnöknek. 8, Kibontott zászlóval visszavonulás zene kiséret mellett az egylet helyiségébe, 9, Délután 2 órakor diszebéd Letzter Samu kerthelyiségében (egy teriték 4 korona). 10 Délután 4 órakor „Sétahangverseny“ a helyi katonai zenekar közreműködése mellett az Erzsébet ligetben, — belépő dij 40 fillér, 11. Este 8 órakor táncmulatság az Erzsébet-liget nyári szinkörében Beléptidij 1 korona. Azon vendégek, akik a diszebéden részt venni ohajtanak, ezt legkésőbb augusztus 18-áig az egylet titkáránál bejelenteni sziveskedjenek.

Gyászrovat.

Dr. Eisler Mátyást, a kolozsvári izraelita hitközség hazafias érzületü derék főrabbiját érzékeny csapás érte. Édes atyja Eisler József kereskedő a napokban elhunyt.

*

Bilkei Irén gyásza. Bilkei Irénnek, szinházunk tagjának gyásza van. Anyja hirtelen meghalt. Temetése tegnap délután folyt le nagy részvét mellett.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ távirati, telefon tudósitásai és sürgöny-levelei.

Kisszeben lángokban.

Kisszeben, aug. 16.

Kisszeben lángokban van. 80 ház ég. Ha a tüz terjed, vége a községnek Segitségért Eperjesre sürgönyöztek. A tüz bucsu előtti sütésből keletkezett.

Beszámoló.

Veszprém, aug. 16.

Purgly Sándor orsz. képviselő tegnap tartotta beszámolóját Mező-Komáromban. Beszédében kimeritően nyilatkozott a politikai helyzetről.

A nyári flotta Fiuméban.

Fiume, aug. 16.

Haditengerészetünk nyári flottája, mely Dalmáczia partjainál gyakorlatokat végzett, ide érkezett. A flotta két divizióból áll, Brosth Gusztáv lovag ellentengernagy parancsnoksága alatt. A második divizió parancsnoka Sachs Móricz ellentengernagy volt A megérkezést óriási közönség nézte. A két tengernagy és a parancsnokok a megérkezés után az admirális csolnakon partra szállottak és teljes diszben tisztelegtek Szapáry László gróf kormányzónál, a ki a látogatást az admirális hajón viszonozta. A flotta 19-én reggel távozik. Holnapra a tisztikart Szapáry László gróf dinerre hivta meg Abbáziába.

Háboru.

London, aug. 16.

A R. ü. jelenti Sanghayból tegnapi kelettel: A Hongkongból ide érkezett angol csapatok az alkirály ellenzése miatt nem szállhattak partra. Az alkirály magatartását a franczia az orosz konzul befolyásának tulajdonitják. Az angolokat ez az eljárás fölháboritotta. Seymour tengernagy instrukcziókat vár kormányától.

Bécs, aug, 16.

Távirati jelentés szerint a Mária Terézia hadihajó két napi tartózkodásra Csifuba érkezett. A hajón minden rendben van. A hajó jelentése szerint a tonkui vasuti vonal ismét nyugodt. A hajó különitménye aug. 10-én Tiencinbe érkezett. A szövetségesek elönyomulnak, üldözik a menekülő ellenséget és az idegen barát Cseng herczeg igért támogatásában reménykednek. A Zenta hadihajó azt táviratozza, hogy a franczia ellentengernagy jelentése szerint a fölmentő hadoszlop e hó 11-én 27 mértföldnyire volt Pekingtől.

Berlin, aug. 16.

A Wolff ü. jelenti Csifuból. Az orosz és angol konzul egybenhangzóan jelenti, hogy a felmentő csapatok ujabb harczok nélkül e hó 9-én körülbelül Dnypingig jutottak, a mely helység 50 kilométerre van Pekingtől.

Pétervér, aug. 16.

Port Arthurban uj tüzérségi laktanyát épitenek.

London, aug. 16.

A kinai császárné Li-Hung-Cseng tanácsára hajlandó az idegen követeket kiadni, ha a szövetséges hatalmak nem bombázzák Pekinget.

Kina — hir szerint — hajlandó választott biróság itélete alá bocsátani ügyét.

London, aug. 15.

Daily Express jelenti, hogy a szövetséges hatalmak seregei augusztus 13-án Peking eleibe érkeztek.

A primás felköszöntője.

Esztergom, aug. 16.

A magyar kereszténység jubileumán nagy feltünést keltett, hogy a primás felköszöntőjében a kormányt éltette. Erre felelt Széll Kálmán, a primást, mint a béke apostolát éltetvén.

Letartóztatás.

Esztergom, aug. 16

Tegnap délután kevéssel Frigyes megérkezése előtt egy gyanus embert tartóztatott le Gersich rendőrfelügyelő a párkány-nánai állomáson.

Reggel óta ott lappangott.

A rendőrfelügyelő igazolásra szólitotta föl. Erre névjegyet vett elő, a melyen ez olvasható:

Reisz Lajos, államvasuti tisztviselő, *Kolozsvár.*

Egyébbel nem tudta igazolni magát. Különben is olyan züllött az alakja, hogy letartóztatták.

Benn a városban három gyanus csavargót fogtak el.

A herczeg mai elutazása előtt, mikor még nem érkezett ki a pályaudvarra, egy detektiv jelentette a felügyelőnek, hogy egy közeli korcsma előtt, az országuton egy olaszmódra öltözött legény várakozik.

Rögtön egy polgári rendört állitottak melléje; később kiderült, hogy ártatlan nézö.

Kitüntetett magyarok a párisi kiállitáson.

Páris, aug. 16.

A párisi világkiállitáson egész sereg magyar nyert kitüntetést.

Többek közt a felsőbb oktatási szakosztályban *grand prix*-t nyert a *budapesti müegyetem* és *Eötvös* Loránt br. egyetemi tanár.

Kultuszminiszteriumi aranyérmet *Högyes* és *Lóczy* egyetemi tanárok s a *Természetiudományi Társulat, a Kisfaludy Társaság.*

A mezőgazdasági szakosztályban *grand prix*-t nyert a földmivelésügyi miniszterium, az állatorvosi akadémia.

Aranyérmet nyert a debreczeni gazdasági főiskola.

Grand prix-t nyert a festők közül Csók István, Benczur Gyula és László Fülöp.

Gabona árak.

augusztus 16.

A mai hetivásáron a gabonaárak a következők voltak:

		kor	fl.	kor.	fl.
Buza mmázsánként		12	80	12	—
Rozs	„ „	10	20	11	—
Zab	„ „	8	40	9	—
Árpa	„ „	11	—	12	—
Kukuricza	„	11	—	11	40

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Ujvilág Mulató!

Ma és következő napokon az **ország legkedveltebb**

DAL-TAMBURA-társulat

HANGVERSENYEZ.

Szabad bemenet!

SZABÓ vagy CZIPÉSZ

szakmájába vágó czikk eladására kerestetik. Ki csekély biztositékot letehet, pénzbeszedésre is felvétetik. *Czim a kiadóban.* 5—6.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hogy tisztán az erdélyi országrész határai közt maradjunk, itt találjuk a székely, szász, oláh, magyar és csángó népélet tarkaságainak közepette az *örménységet* is, mely mindannak ellenére, hogy politikai és társadalmi téren a magyarsághoz csatlakozott, s jóllehet az üldöztetések és a háborus idők az örmény régiségek megőrzésének nem igen kedveztek, mégis tagadhatatlan, hogy az ős hazából magukkal hozott drágaságok és emlékek itt-ott előbukkanó maradványaiból még most is érdekes gyüjtemény volna összehozható.

Ez a gyüjtemény egyuttal arról győzne meg, hogy a vallás menekültjeiként Krimián, Lengyelországon és Moldován át Erdélyben letelepült mintegy 3000 örmény család jelenleg országszerte szétszórodott ivadékai már csak a közös leszármazás, illetve eredet és vérségnél fogva még maiglan bizonyos közös néprajzi jelleggel birnak, mely ugy az arczvonásokban és családi szokásokban, valamint a kegyelet és vallásosság megnyilvánulásaiban, az irott és szájhagyományokban, a különleges konyhában s főként a faji jelleget szóban és énekben visszatükröző eredeti és önálló *örmény ritusban* nyer kifejezést.

Azonban a néprajzi kutató figyelmét el nem kerülheti, hogy mig pl. a hazai örmény templomok birtokában találhatók fel ugyan a csoportosan föllelhető örmény jellegü tárgyak nevezetesebbjei: mégis csodálatos, hogy az itt-ott elvétve meglévő örmény feliratoktól eltekintve, maguk az örmény templomok se igen birnak a külön ritust kiválóan kifejezésre juttató eredeti karakterrel.

A legujabban napjainkban restaurált szamosujvári Salamon-templom e tekintetben uttörő mintául szolgálhat, mert a ki oda belép, egy szempillantásra meggyőződik róla, hogy örmény szertartásu templomban van. Erre kell törekedni ugy az erzsébetvárosi és sz.-ujvári plébániai templomok nemsokára elkövetkezendő renoválási munkálatainál, valamint rendre a többi örmény templomok konzerválásánál, mert nem csak liturgikus dolgokban, hanem áhitatot gerjesztő külsőségekben a miséző korona ujólagos használatában, u. m. oltárokban, szobrokban, vászon- és üvegfestményekben, feliratokban, sőt a régi varrottasokról vett eredeti örmény diszitő motivumok felhasználásával a faragványok ornámentikájában s a miséző ruhák és kellékek hímzéseiben, illetve ötvös müveiben is kikellene domboritani a törzsgyökeres örmény jellemvonást.

Az örmények hazafiságán egyáltalán nem üt csorbát, ha a bizonyára államsegélyt érdemlő nagyszabásu templomjavitások és szépitések alkalmával ritusuk eredetiségeit és érdekességeit külső jelekben is érvényre juttatják.

Ha egyszer egy istenháza örményszertartásu templom, akkor legyen is meg annak a saját örmény arczulata, mint a hogy a maga tisztaságában megőrizendő lélekemelő örmény szertartásnak is a szebbnél-szebb hagyományos örmény szövegü egyházi hymnuszok (sárágának) ápolásával kell kiegészülnie. Ez különben annyival kevésbbé jár nehézséggel, mert a magyar helyes irás szerint átirt örmény szöveget bármely kántor vagy mükedvelő, sőt énekkarok is betanulhatják.

Az ezeréves V.-Szt.-Gergely-énekek s a többi ősrégi örmény dallamok kultiválása már néprajzi értékkel is bir, mert azok fonográf-fölvételei egyenesen tudományos összehasonlitás szempontjából bármely muzeumban érdemesek a megörökitésre.

Minthogy azonban az egymástól távoleső örmény egyházközségek jelenleg nem egyöntetü adminisztrácziója ethnográfiai szempontból se közömbös, éppen ezért nemcsak az örmény hitélet sajátritusu főfelügyelet hijján itt-ott mutatkozó sajnos kinövéseinek vetne véget, hanem a vallásosságból a külső életbe is kiható egységes hagyományos szellem alapján és a hazai örmény néprajzi egyszintén elkerülhetetlenül szükséges volna az örmény püspökség eszméjét mielőbb megvalósitani.

Ugyanis az örmény püspök alkotná azt a most sajnosan nélkülözött középpontot, honnan az országos törvényben elismert örmény ritus szépségei a liturgia egységes kezelése mellett az egész hazai örménységet az ősi vallásosságban ujra egyesitenék.

Engem nem győznek meg a pompakedvelők kicsinyes ellenvetései, hogy t. i. nagy fény nélkül püspök el se képzelhető.

Ellenkezőleg, a tündöklő erények és buzgó apostoli lelkület kellőleg pótolhatják egyelőre a szerényebb dotácziót is, mely pl. a Verzereskul (Verzár) püspök kétezer rénus forint egykori állami fizetésének ma megfelelő arányában lehetővé tenné a kath. egyház és a magyar haza leghivebb gyermekeinek immár közel kétszázados jogos, igazságos és törvényes kivánalmait.

Jóllehet a vallásosság sok tekintetben átlengi az örmények társadalmi ténykedéseit, mindazáltal az örmény városokban vagy másutt is, a hol örmény családok laknak, még mindig találkozunk teljesen világias jellegü örmény emléktárgyakkal is.

Az örmény varrottasok pedig még a templomok tulajdonában is örmény nők kézi munkái gyanánt tekintendők, melyeket többnyire világi használatu rubanemüekből alakitottak át és templomi czélokra hagyományoztak.

Az ügy érdekében tehát tisztelettel felhivom mindazok figyelmét, kik örmény régiségekkel, ereklyékkel, képekkel, könyvekkel, himzésekkel vagy egyéb emléktárgyakkal rendelkeznek, hogy azt tudomásomra hozni sziveskedjenek.

A kedvező jelekből itélve, a hazai örménység körében megindult érdeklődés az Erdélyi Kárpát Egyesület közérdekü akcziója iránt már is azzal a reménynyel kecsegtet, hogy a jövő tavaszi táj- és néprajzi kiállitás alkalmából a *hazafias ármenizmus* is méltó helyet foglal el Mátyás király dicsőséges emlékü születése házában.

Merza Gyula.

Egy székely dalia elhunyta.

A háromszéki önvédelmi harcznak egy kiemelkedett oszlopát helyezték e hó 12-én örök nyugalomra a hidvégi ev. református temetőben.

Sepsi-szent-györgyi *Nagy Sándor* lelkész és történetiró, Gábor Áron egykori hadsegéde az elhunyt. Ő is kidőlt abból a sorból, mely egykor Háromszéken az agyagfalvi elhatározással és a csatatéren karddal döntött a magyar haza sorsa felett.

Az elhunytnak édesapja is, Nagy Ferencz gidófalvi lelkész (Czetz tábornok szülőföldje) ott küzdött a sorokban.

Apa és fiu, mindkettő pap, karddal a kezükben védték azt a kis bérczes otthont, a kis Háromszéket, mely az időben Bem tábornok bejövetele előtt egyedül állott ellent a magyar ellen felbujtogatott csordáknak.

Most már ő is megpihent.

Vajjon a sirjához el fog-e járni az utókor nemzedéke, hogy a hazaszeretet és önfeláldozás erényeihez a hős hamvai felett nyiló virágok illatából erőt és bátorságot meritsen?...

Nagy Sándor élettörténetét röviden összefoglalja az a részvétlevél, melyet az ereklye-muzeum az özvegyhez intézett. E levél igy szól:

Nagytiszteletü Asszonyunk!

Szomoruan értesültünk boldog emlékezetü férjének, nagytiszteletü Nagy Sándor 1848|49-beli tüzér főhadnagy, ev. ref. lelkésznek e hó 10-én történt gyászos elhunytáról.

A boldogult egyik kiváló katonája volt a magyar szabadságharcznak, mindenkor hü és jeles szolgája Istennek, kedvelt férfia a társadalomnak, hasznos munkása a magyar történelemnek.

Ereklye-muzeumunk egyik kitünő tiszteletbeli tagját gyászolja az elhunytban, ki tetteivel kivivta azt a jogot, hogy helyet foglalhasson a nagy idők jeleseinek Pantheonában. Nagyérdemü halottunk szemtanuja és részese volt az agyagfalvi 1848-iki mozgalmaknak, titkára volt *Berde* Mózsa kormánybiztosnak, közre működött *Gábor* Áron előkészületeiben s ennek oldala mellett küzdött a szabadságharczban, részt vévén Háromszék önvédelmi küzdelmében, azután Segesvár, Medgyes, Verestorony körüli harczokban. Közvetlen közelében volt Gábor Áronnak, midőn ennek nemes lelkét a golyó kioltotta. Bátorságának és halál megvetésének legszebb jelét adta az oroszokkal vivott 12 küzdelemben.

Muzeumunk életrajzi tárában fel van jegyezve, hogy a zsoldos kozákok egyik csatában leszurták s mint alélt embert lábaikkal összetaposva hagyták a csatatéren.

Mint lelkész egy félszázadon keresztül szolgálta Istent és hazát, mert hiszen az Isten igéjének hirdetése kőzepett, minden szava, szive bazaszeretelének melegén szürődött át. E nemes és zajtalan munkálkodásában kezébe vette a tollat s fáradságot nem ismerő kitartással gyüjtögette megyéjének regébe illő önvédelmi harczi történeteit. E nagy időknek sok részlete és e részleteknek ránk nézve fontossággal biró sok igazsága örökre veszendőbe ment volna nélküle. Egy szép emléket állitott megyéjének, egy kincset adott *Háromszéknek* az ő nagybecsü könyvével.

A tisztelet és megilletődés hangján emlitjük ezeket fel a mélyen tisztelt gyászoló család előtt, kifejezvén, hogy mélyen érezzük a veszteséget, mely nagytiszteletü Asszonyt és családját érte s fájdalmukban benső részvéttel osztozunk.

Hazafiui tisztelettel vagyunk

Kolozsvárt, 1900. aug. hó 15-én

a kolozsvári orsz. történelmi ereklye muzeum

Deáhy Albert, elnök. *Végh Bertalan*, ezredes tiszt. elnök.

Kuszkó István, a muzeum őre.

A vadászokról.

— auguszt. 16.

Tegnap erdőn, mezőn és virulò helyeken, nyulak birodalmában az általános gyásznapok kezdetéül kitüzték volna a fekete lobogókat, hogy ha nyuléknak egy általában volna fekete lobogójuk.

Tegnaptól kezdve ugyanis a tapsifüles világot nem védi a törvény pajzsa s a vadászok szabadon dulnak a nyulország hegyes völgyes birodalmában.

Tegnap már a kolozsvári vadászok is az első nap kéjes izgalmával siettek a szabadba.

Erdőn, mezőn csaholtak a kopók, szimatoltak a vizslák és puffogtak a vadász fegyverek. A nyulak első gyásznapja sok halállal végződött, de az kétségtelen, hogy sok lövés ütött rést a levegőn s a mely nyulakra lövés történt, azok közül még igen sok rágott az éjjel friss nyul-salátát.

Mindazon által ma a vadászok sok uj kalanddal, vadász történetekkel gazdagabbak mint a tegnap. Ma már a tegnapi napnak sok apró története szállong a vadászok körében. — Hogy igazak-e? Az más kérdés.

Vadász történetet rendesen mindenki tud, de senki sem hiszi el a másiknak. Azért mindenik vadász elmondja a magáét.

— A mint a kutyák felsikoltottak — mondja az egyik, — gyönyörü süldő villant keresztül egy ugrással ellöttem az uton. Ropp! és összeomlott.

Az igazság rendesen az, hogy a boldogtalan nyul süldő leült eleibe 10 lépésre és ott piszkálta az orrát.

— Az én nyulam volt legalább nyolczvan lépésre — mondja a más. Jól megnéztem. Püff! Vége volt.

Pedig a szamár nyul semmit sem gyanitva, a puskája eleibe bukdácsolt.

— Én a tegnap tizet is lőhettem volna, de csak egyet puffintottam le. Hanem azt aztán egészen darabokra löttem, mert igen közel szaladt,

— A kutyák fogták le — sugja egy más vadász a többinek.

Azt mondják, hogy a vadász soha sem ugy adja elő az esetet, a mint az történt. Természetesen tanuk ritkán vannak, A vadászebek beszélhetnének erről csak érdekes históriákat.

Állitólag megtörtént az is, hogy egy vadász a kutyája előtt nem mert beszélni, mert az okos állat, — megugatta mihelyt hazudni próbált.

De hát a vadászok mikor összegyülnek a kávéház kerek asztalánál, a kutyáikat rendesen otthon hagyják s igy a legokosabb vadászeb gazdája is habozás nélkül adhatja elő az első napi történetét.

Az első napnak van többnyire a legigazdagabb története. Ilyenkor esik szó a vadállatságról is. Nyul egyszerre 3—4 szalad a kutyák előtt, ugy hogy az ember nem tudja melyiket lője. Fogoly egész csapattal, — róka egész vaszonnal, — az őzek gidóval, — jelennek meg a vadászok előtt. Egyik-másik még üdvözli is a népszerü vadászt. Vad lud, vad kacsa, vad macska vad disznó is van elég. A vadász hol a nyomát, hol magát a vadat is látja. A farkas később kerül elő, de hirét pásztoremberektől ennek is lehet hallani.

Szó esik a kopókról is. A fecske vastag, a Purdé vékony hangu. A Dudás lusta, a Flótás sebes. Egyiknek kitünő órra van! Nem véti a nyomot, a másik sokat ver fel de nem hajt, — amaz jól hajt, de rosszul keres . . .

Csak ugy zug a vadász thema, a melyik ma a vadászok körében érdekesebb a bur háború, a kinai forradalomnál, az anarchiánál, a párisi kiállitásnál. Mert most már minden nap uj élvezetet, uj történetet, uj kirándulást hoz a szép, a dicső, szabad természet ölébe . . . .

SZINHÁZ.

Müsor.

Szombat: *Himfy da...*
Vasárnap: *Kuruczfa... ng.*
Hétfő: *Gyimesi vad... g.*
Kedd: *Az ördög It... lái.*
Szerda: *Az ördög ... lái.*
Csütörtök: *Az ör... pirulái.*
Péntek: *Az ördög... lái.*
Szombat: *Szegé... nathán.*
Vasárnap: *Az ö... pirulái.*

A Gyimesi v... irág harmincadikszor. *Géczy* Ist... 1000 forint pályadijat nyert népszinm..., mely a kolozsvári szinházban állandóan műsoron van, hétfőn *harminczadikszor* k... szinre. Ezen az előadáson a két fő... szerepet *Székely* Irén és *Komlósi* Emma... ák játszani. A jubiláris előadáson jelen... szerző is, ki jelenleg Kolozsvárt tartó... k. A hétfői előadást igy valószinüleg na... zönség fogja végignézni, hogy a jelenle... rzőt óvácziókban részesitse.

Ördög pi... lái. A nyári ... az *Ördög pirulái* czimü serényen kész... prizére. A darab, mely látványos darab... b, mint harminczszor nagy évekkel ezelőtt ... e a nyári szinházban, ötsikerrel került sz... ő hét müsorán. A látváször szerepel a ... án csaknem az egész nyos darab előa... . A szinház igazgatósága személyzet részt... zittetett a darabhoz, meuj diszleteket is k... először.

lyet kedden adnak

MINDE... FÉLE.

Kolozs... ár, augusztus 16.

... születésnapja. — Ő Felsége... icsőségesen uralkodó királyunk I. ... ját. Ezt az évfortenedik születés n... elni fogja, hogy az egész dulót széles e hazában mindenütt kiváló fénynyel fogják megünnepelni. Kolozsvár város törvényhatósága szombaton diszközgyülést tart, melyből Ő Felségét táviratilag üdvözlik. Holnap este a várost fényesen kivilágitják és a Fellegváron örömtüzeket gyujtanak fel. Az ünneplésre a város közönségét a városi tanács meleghangu falragaszokon hivta fel. —

— **A magyar kereszténység jubileuma.** Kolozsvár város r. kath. közönsége tegnap a ritka alkalomhoz méltó fénynyel és lelkesedéssel ünnepelte meg a magyar kereszténység kilenczszázados évfordulóját. Az ünnepnapot megelőző délután hetedfél órakor a r. kath. plébánia templomaiban szentség kivételel litánia tartatott a szokásos könyörgésekkel. Tegnap reggel 8 órakor vette kezdetét az egyházi ünnep csendes misével, mely után a körmenet indult meg, mely a kedvezőtlen idő miatt a templomban folyt le. Az ünnepélyes főisten tiszteletet reggel kilencz órakor tartották meg. A templomtérre a honvédségnek egy diszszázadát vezényelték ki a zenekarral, mely szakadó esőben állott ott az istentisztelet tartama alatt s több izben sortüzet adott. Az istentiszteleten résztvettek a vármegye és a város tisztikara, élén gr. Béldy Ákos főispánnal, az igazságügyi hivatalok, a pénzügyi és erdészeti, a posta és táviró igazgatóságok, a dohánygyár, a vasuti üzletvezetőség hivatalnoki karai, a tudományegyetem, az iskolák és testületek képviselői, az összes fegyvernembeli tisztikar tagjai, élükön Mayer Edmund altábornagy, Pap Béla és Stojszavlyevics Milos tábornokokkal s rajtuk kivül óriási ájtatoskodó közönség. Az ünnepi misét fényes papi segédlettel Biró Béla, apát plébános mondta. Mise alatt a polgári dalegylet énekelt. Mise után az alkalmi Szent-beszédet Szekeres József, hitoktató tartotta. A tartalmas és nagy hatással elmondott beszéd egészen lekötötte a közönség figyelmét. A mise végeztével a kivonult honvéd diszszázadot Mayer Edmond altábornagy elléptette maga előtt. Délután hetedfél órakor litánia tartatott szentségkitétellel és az olvasó elmondásával. E helyen emlitjük még meg, hogy kedden este óta az esteli és déli harangozás idején Kolozsvár összes r. kath. templomaiban egy-egy órán át meghuzták az összes harangokat. Ugyancsak ez alkalomból ünnepi istentiszteleteket tartottak a minoriták, ferenczrendiek, a Szentpéteri és külmonostori templomokban, melyeken szintén mindenütt ... ájkodó hozzság vett részt.

— **Az ünneplő Kolozsvár.** Kolozsvárnak külső képe is elárulja, hogy ünnepet ül. A középületeken és a magán házakon nemzeti zászlókat tüztek ki. A lakósság ezzel a külső diszszel azt dokumentálja, hogy részt vesz abban a nemzeti és egyházi ünnepben, melyet a magyar kereszténység megalapitásának kilenczszázados évfordulója emlékére szentel a katholikus egyház s a mely ünnepnek főrésze tegnap Esztergomban, az ország primásának székhelyén folyt le, s a mely ünnepből valamennyi katholikus egyházközség kivette a részét az összes templomokban tartott istentiszteletek rendezésével. Holnapután ünnepli Kolozsvár közönsége az ő jó *királyának* a hetvenedik születésnapját, majd az azt követő második napon felujitja első nagy királyának *Szent Ist-*

AZ „ELLE...

1900. Augusztus 16.

Egy fiatal leány története.

— **Angol regény.** —

A **Lauri** *szerzőjétől.*

Az „Ellenzék" részére forditotta: **AMICA.**

XXIX.

(Folytatás.) (59)

— Konstanszról — volt a válasz.

— Gondoltam — mondá Austin egyszerüen. Mig gondolatai a testvéremmel foglalkoztak, a szomoruság fátyola borult az arczára. Mondja meg nekem, ő nagyon szerencsétlen?

— Oh, igen. Ő nagyon szerencsétlen! — de nem a szó közönséges értelmében. Ő nem sir, nem látszik szomorunak és nem panaszolkodik; de látni lehet rajta, hogy szivét a bánat emészti.

— Ő sokkal nemesebb lény, minthogy szive a vagyona elveszitése miatt megtörjön — mondá sir Austin.

— Ő annál sokkal többet veszitett el — viszonzá Mercedes — az az ő veszteségének a legcsekélyebb része.

És ekkor könnyekkel telt szemekkel elfordult, hogy az asztalon levő uj könyveket nézze.

— Gyakran kivántam e tárgy felett a maga véleményét megtudni — mondá sir Austin. Mercedes, én tudom, hogy maga a megtestesült őszinteség; mondja meg nekem, hogy mit gondol róla.

— Kétlem, hogy azt hallani magának jól esnék — volt a válasz. Én azt gondolom és mindig azt gondoltam, hogy az apátság Konstansz tulajdona kellene, hogy le... hiszem, hogy ahhoz, a család ... kisebb joga sem lehet.

— Az tökél... z — válaszolá sir Austin — egy értelemben, de maga láthatja, látni kell, hogy azt az tö... vér... akár akarom, akár nem, mindenkép reám tukmálja. Az igazat megvallva, sokkal jobb szeretném, ha az nem volna az enyém; nekem nincs szükségem reá. Egy más országban egészen más dolog volna; de itt képtelenségnek látszik, hogy valakinek alig nehány mértföldnyire egymástól, két háza legyen. Csak azt ismételhetem, hogy jobb szeretném, ha az nem volna az enyém. Jobb szerettem volna Konstanszot otthon a saját birtokában boldognak látni; de olyan helyzetben voltam, melyből nem látszott menekülés — a törvény kényszeritett azt elfogadni; mig az anyám azt állitotta, hogy az atyám halála előtt, Hilldropra vonatkozólag megváltoztatta a szándékát és azt kivánta, hogy az Broomba menjen és Konstansznak az apátság helyett pénzt hagyott.

— Anyám azt is mondta, — hogy atyám többször adott kifejezést azon kivánságának, hogy a két birtok között fekvő földet megvegye, azt egygyé konvertálja. Broommal az egyik oldalon a család feje részére, Hilldroppal a másik oldalon, özvegyi háznak, vagy a család nötagjainak a lakásául. Anyám azt állitja, hogy az atyám szivének ez volt a kivánsága.

— Akkor nagyon különösnek látszik, nem de, hogy ha ez a kivánsága annyira a szivén feküdt, még sem mondott arról soha semmit, sem az ügyvédjének, sem másnak és nem tett intézkedést, hogy ezt eligazitsa?

— Az igaz — ösmerte be sir Austin elgondolkozva; de látja Mercedes, ő oly hirtelen halt meg. Betegsége nagyon váratlanul jött. Hiszen oly sokan vannak, akik világi ügyeiknek a rendezését halogatják, pedig egész idő alatt az a szándékuk, hogy mindent rendben hagynak — és még sem teszik! Az én jó atyám is igy volt vele. Én Hilldropot örömmel átadnám Konstansznak; de anyámnak a szavát birom, hogy ha azt cselekszem, az atyám kivánságával jövök egyenes ... ozésbe és azt egy férfi sem kivánja tenni.

Az ifju nemes arczára nézve, Mercedes érezte, hogy lehetetlen volt Austinnak azt mondania, hogy ő az anyját az előre meggondolt, szándékos hazugság bünének az elkövetésére képesnek gondolta. Austinnak az anyjában való hite oly határtalan volt.

— És aztán, — tevé utána az ifju — az atyám kivánsága mellett, anyám határozottan megtiltja, hogy olyasmit tegyek. — Hallani sem akar róla. Midőn azt a szándékomat emlitettem, felkiáltott, hogy nincs jogom másokat megkárositani, azért, hogy a saját privát szeszélyemet kielégitsem és én mindig oly nagyon szeretem őtet és minden kivánságát olyan tiszteletben tartottam, oly odaadással csüngtem rajta, hogy most nem tudnám elviselni — hogy én olyasmit tegyek, a mit ő igazságtalannak gondol, vagy a miről azt kivánja, hogy ne tegyem.

— Azt én meg tudom érteni — válaszolá Mercedes lassan. — Én nem hibáztatom Önt; Konstansz sem teszi azt. Ő tudja, hogy ön átadná neki Hilldropot, ha tehetné.

— Őrülök, hogy igazságosan gondolkozik rólam, — mondá Austin. Mert igaz, hogy én Konstansznak átadnám Hilldropot és az anyámat és a testvéremet Broomba hoznám, ha az anyám megengedné; de ő hallani sem akar arról. Midőn arról beszélek, mindig ugyanazt az érvet használja, hogy ő többet tud erről a dologról, mint én és hogy, a mig ő él, kötelességben legyen tartva. atyám kivánsága tiszt... a neki megmondani,

Mercedes nem tu... ez az anya, kiben hogy az ő vélemén... kit ő oly gyöngéden ő oly vakon bizik, a... y volt, a ki minden szeret, egy olyan ass... gy az, ösmerve a fondorkodásra képes ... dálatos szelidségét a fia természetének ... azt; hogy tudva, és jóságát, felhasználkerette az atyját, kész hogy Austin mennyire ... ndennek alá vetni lesz a világon inkább ... ebb mértékben elmagát, minthogy a legk... miről azt hitte, lankozásba jöjjön azzal volt.

hogy az atyja kivánsága... meggyőződéstől

Mert Mercedes az... szot gyermek kovolt áthatva, a mi Konstan... gy ő ladysárában meghidegitette iránta, ... dalmi ga kedves ga nem volt őszinte. Ő tár... szép volt, alakja volt — arcza még mindig ... hogy az őszinteelőkelő és bájos megjátszás... ség hiányzott benne, vo... valami, a m... a benne való bizalmat t... otta. — A leányai reá jöttek arra — n... ugy a fia. Hepicené szintén ham... felfedezte; de Mabel soha sem ... tte volna azt észre akkor sem, ha ő... kké vele lakott vol... Mercedes szintén hamar tisztában vol... a jellemével. De hogy tudta volna ő azt alának meg... dani, a ki hitt benne, szerte és határtalan bizalommal volt iránta? A... Austin szemében lady Laurayne nem tu... hibát elkövetni és Mercedes elhatároz... hogy sir Austinnak nem fogja arra a t... re a szemét felnyitni, hogy az ő anyja gy... család és fondorkodó asszony volt.

Ő megfogja a sir Cyril végrendelét találni, ha az az emberi képesség ha... ban van — az azt körül vevő rejtélyt ... gosságra fogja hozni, de az anyja h... a fia szemeit nem fogja felnyitni. Ettől ke visszarettent.

— Én soha sem szerettem ezt az... lást, melybe helyezve vagyok — folytatá Austin — és soha sem fogom szeretni; de Mercedes, én azt gondolom, hogy Konstansz nagyon keményen bánt velem, midőn minden segitséget visszautasitott. Sokkal boldogabb lettem volna, ha az általam ajánlott pénzt elfogadta volna. Nem tudom megérteni, hogy miért utasitott vissza.

— Én értem — válaszolá Mercedes gyorsan. Az ő helyében én is ugyanazt tettem volna. Ő azt kivánta, ami jogosan az övé volt és nem ajándékot. Előttem nagyon természetesnek látszik, hogy ő az anyjának a saját örökségét kivánta és nem az atyja pénzét.

— Bár megkapta volna! — kiáltá az ifju. Mercedes, miután most e tárgyról beszélünk, megmondhatom magának, hogy Hilldrop életemnek a keserüsége. —

— Bánt az a tudat, hogy Konstansz meg van attól fosztva, de nem tudok az atyám kivánsága ellen cselekedni és azt az anyámtól elvenni, a törvényt egészen kérdésen kivül hagyva. Ez valóban megrontotta az életem boldogságát. Midőn az Apátságba megyek, mindig Konstanszot képzelem ottan és folytonosan arra gondolva, az engem szerencsétlenné tesz. Mióta ő véglegesen elhagyott bennünket és nem tudatta velünk, hogy hol van, nagyon boldogtalannak éreztem magamat. Mellesleg megkérdezte töle, hogy az adresszét tudathatja-e velem?

— Igen — válaszolá Mercedes — de ő azt mondta, jobb lesz, ha ön azt nem tudja — az irás által semmit sem nyernénk.

— Sir Austin, tudja-e — tevé utánna Mercedes — hogy Konstansznak különös meggyőződése van? —

A kezében levő könyvet letette az asztalra és az ifjuhoz közeledve, merően nézett az arczára, Konstanszon kivül mindenről megfeledkezve.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

vánnak az emlékét. A nevezetes napok előestéjén Kolozsvár házait a régi szokáshoz hiven kivilágitják, s a templomokban hálaadó isteni tiszteletek lesznek. Szóval Kolozsvár közönsége e napokon együtt ünnepel a nemzettel, s ez ünneplés nyer kifejezést a lobogó diszben ékeskedő városban.

— **Nagyboldogasszony napja.** Kolozsvár és a vidéknek ájtatoskodó közönsége tegnap a szokottnál is nagyobb részvéttel ülte meg nagyboldogasszony ünnepét, s vett részt az ez alkalomból tartott bucsun. Már kedden reggel tömegesen érkeztek a vonatokon Deés, Szamosujvár és Torda városokból az ájtatoskodók, Kolozsról, Székről és Szamosujvárról is nagyobb zarándok csapatok zászlóik alatt csoportosulva gyalog jöttek Kolozsvárra. Kedden délután 4 órakor a kegyesrendiek templomában tartott litániával vette kezdetét az ünnepély sorozata. A templom a helyi és idegen közönséggel szorongásig megtelt. Vesperás nyitotta meg a bezető ünnepet, majd *Novotni* Endre kegyesrendi pap a r. kath. főgimnázium kitünő tanára tartott szépen kidolgozott alkalmi szent beszédet, melyet a közönség állandó figyelemmel hallgatott végig. A magvas szónoklat nagy hatást gyakorolt a közönségre. A szent beszéd után litánia tartatott a teljes olvasó elmondásával. Tegnap délelőtt 9 órakor volt az ünnepélyes isteni tisztelet, melyen *Kozár* Ferencz házfőnök pontifikált nagy papi segédlettel. Mise után dr. *Balázs* Endre, a r. kath. igazgató-tanács jegyzője tartott nagy hatásu szent beszédet, mely a templomot szorongásig megtöltött közönség osztatlan tetszését nyerte meg. Délután 4 órakor vesperás és litánia volt, melyet *Novotni* Endre r. kath. főgimnáziumi tanár szolgáltatott. A templom ez uttal is telve volt ájtatoskodókkal. A bucsura jött vidéki közönség részben a tegnapi, részben a ma reggeli vonatokkal utazott el Kolozsvárról.

— **Osztrák hymnus magyar ünnepen.** A magyar kereszténység alapitásának kilenczszázadik évfordulója alkalmából Kolozsvárt a r. kath. plébánia templomban tegnap délelőtt tartott ünnepélyes isten tisztelet fényének emelése végett kivezényeltek egy honvéd diszszázadot. A közönség a sürün omló eső daczára nagy tömegekben lepte el a templom tért s érdekkel szemlélte a katonaság szokásos produkczióit. Mikor aztán a sortüzekre került a sor, a kirendelt *honvéd* zenekar utána mindig a „*Gotterhaltet*“ játszta. Ez aztán igen természetesen nem csak meglepte, de alaposan meg is döbbentette a közönséget. Mi egyáltalában nem értjük s meg sem tudjuk magyarázni magunknak, hogy egy kifejezetten *magyar* honvédség zenekara miért játszik — *osztrák* hymnust? Ezzel a meglepő ténynyel szemben a szó teljes értelmében — tanácstalanul állunk. Nem csak szokatlan ez az eset, hanem visszatetsző is, mert mindenkorig a tisztán magyar egyházi ünnepélyeken aktiv részt vevő magyar honvédség zenekara nem játszott osztrák hymnust és csak éppen most kellett nekik e magasztos egyházi és nemzeti ünnepély összhangját megzavarni azzal az osztrák dallal, a mely még normális körülmények között sem érintheti kellemesen a magyar embert, de annál kirivóbb, ha kizárólag magyar és egyházi ünnepélyen keseritik vele a magyar hazafias közérzületet. Nem tudjuk a jelen esetben kinek a rendelkezése alapján helyezkedett szembe a honvéd zenekar a magyar közérzülettel és éppen ezért jogosan elvárhatjuk, hogy illetékes helyen felvilágositják a közönséget a magyar honvéd zenekarnak e szokatlan szereplésről.

— **A király születésnapja.** A kolozsvári neolog izraelita hitközség ünnepi módon készül megülni a király Ő felsége születésnapját. Aug. 18-án délelőtt 10 órakor a Nagy-utczai templomban hálaadó istentiszteletet rendez, mely alkalommal dr. Eisler Mátyás főrabbi ünnepi beszédet fog mondani.

— **Hegedüs miniszter és a jubileum.** A Bud. Tud. jelenti: Tekintettel arra, hogy a Szent István ünnep ezidén a magyar katholiczizmus 900 éves jubileuma alkalmából különös fénynyel fog megtartatni, Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az a kedvezmény, amely a zóna-tarifa behozatala, tehát az 1889. év előtt a Szent István ünnep alkalmából fennállott s amely szerint Magyarország összes állomásairól Budapestre jelentékenyen mérsékelt menettérti jegyek adattak ki, az idén ujból megadassék.

— **A Plecska völgyben tartandó lőgyakorlatok.** A kolozsvári cs. és kir. katonai állomás parancsnokság átirata szerint a cs. és kir. 51. gyalogezred tartalékos legénységével folyó évi *augusztus hó 17-ikén és 27-én* mind a két napon *reggel 7 órától déli 12 óráig*, az ugynevezett *Plecska-völgyben* lövési gyakorlatokat fognak tartatni. A városi tanács azért figyelmezteti az érdekelteket, hogy a jelzett határrészben a megjelölt napokon ne tartózkodjanak, vagy ott ne közlekedjenek, mert ellenesetben a netaláni szerencsétlenséget az illetők maguknak tulajdonithatják.

— **Harmadosztályu kereseti adók tárgyalása.** Az adókivető bizottság Kolozsvárt a városházán gyülést tart. E gyülésen az egyes iparágak müvelői adójuk igazságos megállapitása érdekében szólhatnak.

Jelentkezzék mindenki reggel 8 órakor a tárgyaláson.

A közelebbi napokban a következő iparágak adói fognak tárgyalás alá kerülni:

1900. augusztás 21. 1—190 t. sz. ablak-redöny készitők, acetylén gázfejlesztő, ácsok, alkalmi áruraktárosok, alkuszok, állatkitömők, ékszerészek, asztalosok, bádogosok, béltisztitók, bérkocsisok és személy-fuvarosok, biztositási ügynökök.

1900. augusztus 22. 191—258. t. sz. bádogosok, bor- és sörkereskedők, bordélyháztulajdonos, kőrkereskedők, czimfestők, czipészek és czipőkereskedők, cselédszerzők és közvetitők, csizmadiák és csizmaárusok, déli gyümölcs-árusok, divatáru kereskedők, eczetgyárosok, élelmezők, esztergályosok, fakereskedők, fogorvos, fodrászok, fuvarosok.

— **Vonat elgázolás.** Kolozsvár közelében a tegnap d. u. 3 óra 50 penczkor Kolozsvárra érkező gyors vonat Mákó község közelében egy 60 éves oláh aszszonyt elgázolt. A szerencsétlen asszony a mozdonyvezető szeme láttára 4 kézláb mászot a vonat elé, mely azt szét morzsolta mire a vonatot megállithatta, már az utolsó kocsi is keresztül ment a szerencsétlen asszonyon, a vonat e miatt 15 p. késéssel érkezett be a kolozsvári állomásra.

— **Mennek a gólyák . . . jönnek a „gólyák“.** Ilyenkor Nagyboldogasszony napja és Szent-István napja körül nálunk az erdélyi részekben már a nap kezd veszitени melegéből s különösen az éjszakák hüvösök kezdenek lenni. A levegőnek ezt a változását leginkább bizonyitják a vándormadarak, melyek nagy csoportokba verődve, készülődnek melegebb hazába. Tegnap már egy nagy csoport gólyát lehetett látni a Mátyás-királytér felett keringeni, bizonyára a nagy utra, a tengeren tulra készültek. A gólyák e távozása jelzi, hogy már őszfelé hajlik az idő s nemsokára megérkeznek a mi specziális gólyáink a melyek, vagy jobban mondva, a kik nem a templomok magaslatain, hanem a New-York sarkán, meg a Hintz-patika szegletén ütik fel tanyájukat. Szóval, a nyár már vége felé jár, nem perzsel többé a nap melege, mert mennek a gólyák s jönnek a mi „gólyá“-ink, kik magukkal hozzák a hóharmatot s a hüvös őszi szellőt.

— **A Szent-István napi ünnep müsora.** A Szent-István napi ünnepen, hétfőn d. u. fél 5 órakor a tornavivodában a müsor a Hymnusszal veszi kezdetét. Azután felolvasást tart a 900 éves évfordulónak nemzeti és hazafias szempontból való jelentőségéről Herepei Gergely lelkész, Gál László joghallgató szaval, Kollmer Hermanné urnő énekel, Dávid Ödönné urnő czimbalmon fog hazafias dalokat játszani. A dalegyletek énekelni fogják a szózatot, harczi és szabadság dalokat. A vasuti zenekar fog játszani, este pedig Antal Lajos zennkara fog játszani. A bizottság arra kéri a közreműködőket, hogy ki csak teheti, magyar ruhában jelenjen meg az ünnepélyen. A müsor végeztével teritett asztalok körül foglal helyet a közönség egy része. A másik része a kertben rendezendő társas játékokon vesz részt. A dalos körök a programon kivül énekelni fognak, este a kertet és az egész épületet s annak homlokzatát kivilágitják és kezdődni fog a táncz, a mely tart reggelig. A délutáni ünnepélyre a daloskörök és társulatok testületileg fognak felvonulni.

— **Személyi hir.** Kotunovics Sándor prémontrei kanonok, a nagyváradi főgymnasium igazgatója Kolozsvárra érkezett s egy hétig marad itt, mialatt a város nevezetességeit fogja megtekinteni.

— **Hölgyek a 900 éves ünnepen.** Szent István napján rendezendő 900 éves koronázási évforduló ünnepén a hölgyek is, mint már emlitettük, nagy számban fognak tevékenykedni. A bizottság e tekintetben mindenfelé a legnagyobb figyelemmel és készséggel találkozott. Most a rendezőség egy szép iratban kérte fel. Ez iratban felemlitette a bizottság, hogy már ezelőtt 900 évvel, a kereszténység legeszményibb nő alakjának pártfogása alá helyezte II. Sylvester pápa hazánkat. A magyar nők idealis lelkesedésének, lelkesitésének hatásáról, ez időtől kezdve, a történelem lapjain a legragyogóbb betükkel irt részleteket találunk minden korszakból. A bizottság tehát kötelességet teljesit, midőn a 900 év záró kövének letételi ünnepélyén a részvételhez a nők közreműködését kikéri.

A felkért hölgyek névsora a következő:

Özv. Abrudbányai Béláné, Asztalos Károlyné, dr. Benel Jánosné, Bodor Lászlóné, dr. Brandt Józsefné, Burger Frigyesné, P. Barabás Mari, Benke Ferenczné, Benke Irénke, özv. Csiky Imréné, Csipkés Mariska, Csiszér Károlyné, Csiszár Gyuláné, Clauser Adolfné, Dávid Antalné, Demjén Ágostonné, Demjén Anna, Dávid Ödönné, Dézsy Lászlóné, Dézsy Erzsike, Dunky Ferenczné, dr. Engel Gáborné, br. Feilitzsch Arthurné, dr. Farkas Gézáné, Farkas Antalné, Ferencz Józsefné, Ferenczy Gyuláné, Ferenczy Ignáczné, Ferenczy nővérek, Ferenczy Dezsőné, Fratta Gézáné, Feszt Antalné, Geréb Mártonné, Grátz Mórné, dr. Gyalui Farkasné, Gajzágó Antalné, dr. Gaál Kelemenné, dr. Gidófalvy Istvánné, Gyöngyösi Béláné, Gál Antalné, Gombos Ferenczné és leánya, özv. Hancz Pálné, Hangay Oktávné, dr. Halász Ignáczné, Herczeg Lajosné, Hirschfeld Sándorné, Hory Béláné, dr. Höntz Kálmánné, Heinrich Józsa, Ignácz Istvánné, Inczédy Sámuelné, Judik Józsefné, dr. Kiss Mórné Dr. Kádár Józsefné, Kiss Sándorné, Kőváry Lászlóné, Kőváry Mihályné, Kőváry Dalma, Kozma Ferenczné, Kolmer Hermanné, Könczey Inczéné, Kuszkó Istvánné, Lászlóczky nővérek, dr. Léhmann Róbertné, Lendvay Emilné, br. Mansberg Sándorné, Molnár Károlyné, Merza Lajosné, dr. Mihály Józsefné, Nagy Lajosné, Nagy Gáborné, Nagy Mariska, Páll Gyuláné, Páll Böske, dr. Papp Józsefné, Pataky Viktorné, dr. Pataky Jenőné, özv. Peielle Istvánné, Péterfi Zsigmondné, dr. Pisztory Mórné, dr. Purjesz Zsigmondné, Pollák Lajosné, Polcz Rezsőné, Régeni Györgyné, dr. Rohonczy Lajosné, Rucska Lajosné, Stuckheil Gyuláné, Schandl Mihályné, Simonffy nővérek, Schuszter Emilné, dr. Szabó Dénesné, Szappanyos Miklósné, dr. Szamossy Jánosné, Szekula Ákosné, Széky Miklósné, Szvacsina Gézáné, dr. Széchy Ákosné, dr. Tanács Józsefné, Tokaji Jánosné, Török Sándorné, Végh Lajosné, Inczéné, Végh Lenke, Van der Welden Edéné, Vincze Istvánné, dr. Weisz Józsefné, Winczer Hermanné, Virágháti Béláné, Zabulik Lászlóné.

— **István napi ünnep.** A szent-István király napi ünnepre a meghivók ma adattak a postára. A ki meghivót nem kapott volna és arra igényt tart, a bizottsági tagoknál, vagy pedig minden nap d. u. 5 órától 7 óráig tartó bizottsági ülésen lehet jelentkezni. Az ünnepélyen berendezendő buffetre ujabban a következő adományokat ajánlották fel: Rácz János vendéglős 20 literes üveg 20 éves bort, Bréver János kereskedő két liter fekete kávét és hozzá czukrot, Gárdonyi Imre 5 liter fekete kávét és hozzá czukrot, Szabó Antal két nagy kenyeret. A közp. szállitó hivatal tulajdonosa felajánlotta, hogy az ünnepélyre társzekeret bocsát rendelkezésre, munkás személyzettel együtt, a butorok, diszletek és egyéb kellékek oda és vissza szállitására. Egyik felkért bizottsági tag kocsiját ajánlotta fel egész napra. Főuri családok s a társadalom előkelőségei részéről tömegesen érkeznek a jelentések, hogy az ünnepélyen részt venni kivánnak. Az idő vasárnap, hétfőre kedvezőnek mutatkozik. Közel ezeren fognak az ünnepélyen részt venni.

— **A közigazgatási reform** tárgyában a belügyminiszteriumban tervezett szaktanácskozmányt előreláthatólag szept. elején fogják megtartani. Addig ugy a kodifikáló, mint a közigazgatási és közjótékonysági ügyosztály végleg kidolgozza azon javaslatokat, melyeket a kezelés egyszerüsitése az illetékességi köröknek megállapitása és a humánitárius közintézményeknek megfelelő funkczionálása tekintetében a szakértekezlet elé terjesztenek.

— **Rejtélyes emberölés.** Kolozsvárt a Rákóczi hegy alatti tégla gyár előtt kedden éjjel megöltek egy embert egy szegény szabó mestert, a ki a fegyver gyakorlatról hazafelé tért. A rendőrséghez intézett jelentés szerint Bornemissza János volt az a tettes, ki csupa passzióból elkiáltotta, hogy neki muszáj embert ölni. Elhatározását tett követte. A szegény szabót megölték, szemeit kiszurták, hiába könyörgött a szomszédok füle hallatára, hogy kegyelmezzenek az életének, nem használt semmit. A megölt embert elhurczolták s alkalmasint bedobták a hullát a szamosba. Virradat felé jelentést tettek a rendőrségnek, az befogott 3 szocziálistát, kik azzal védekeztek, hogy ők részegek voltak s csupán verekedtek különben, hogy kit vertek el, — arra nem emlékeznek. Igy tehát szabadon bocsátották őket, a szegény megölt embert türelmetlenül várja haza Kolozsvárról özvegye és 5 árvája . . . Hiába várja. A „Sétatér“ közelében a Rákóczy hegy alatt ilyen csendélet uralkodik.

— **A vasárnapi népünnep.** igen érdekesnek igérkezik, a kolozsvári sétatéren téren különböző játékok lesznek. Legérdekesebb lesz a czirkusz felvoulása, mely a népünnep közönségét bizonyára gyönyörködtetni fogja.

— **A honvédzenekar** ma, csütörtökön este fél 9 órakor tartja utolsó hangversenyét a Kikáker-kávéházban.

— **Maros-Ujvárt** augusztus 12-ig az állandó fürdővendégek száma 545, az ideigleneseké 835.

— **Sajtóhiba.** Lapunk utolsó számában közzétettük a m. kir. pénzügyigazgatóság ajánlati versenytárgyalási hirdetményét. A hirdetményben az volt: „*1900.* év szemptember hó 1-ső napjától *1093.* év augusztus hó 31-ik napjáig terjedő három szesz-termelési évre.“ Ez tévedés: *1093.* helyett 1903, értendő.

— **Lopás fényes nappal a Széchenyi téren.** Özv. Váry Károlyné üzletében Pártik Árpád tegnap délben az asztal fiókhoz huzódott, bele markolt, s kivett egy marék pént és azzal odább állott. Egy rendőr utána loholt és megcsipte. 40 krral megakarta vesztegetni a rendőrt. Most számol a tetteiért.

— **Egy béres hösiessége.** Pintyillia Fodoszia szamosfalvi öreg asszonyt minden igaz oknélkül elverte Hadházy András kolozsvári gazda bérese. A bérest most számadásra fogják vonni.

— **Vásár.** Szolnok-Dobokavármegye kerületéhez tartozó Magyar-Lápos községben a folyó évi szeptember hó 25 és 26-ára eső országos vásár ez évben kivételesen f. évi szept. hó 26 és 27-én tartatik meg.

— **Elkobzott levelező lapok.** A brassói rendőrség a mai napon vizsgálatot tartott az összes könyv és papirkereskedésekben. A Róth István képével ellátott és a magyarokat gyalázó szövegü képes levelező lapok ügyében. A vizsgálat eredménye az, hogy Hiemesch Vilmos könyvkereskedésében körülbelől 260 drb. Róth-féle levelezőlapot koboztak el.

— **Zászlószentelési ünnepély.** Széki gróf Teleki Sámuel valóságos belső titkos tanácsos, országgyülési képviselő védnöksége alatt álló Első Erdélyrészi Katonai Hadastyán Egylet 1900 évi augusztus hó 20-án méltóságos Z. Knöpfler Elekné szül. Máriaff Márta mint zászlóanya szivélyes védnöksége alatt tartandó zászlószentelési ünnepélyt tart. Az ünnepély sorrendje:

1, Reggel 5 órakor taraczklövések jelzik az ünnepély kezdetét, egyidejüleg az egylet saját zenekara ébresztővel járja be a várost. 2. Reggel 8 órakor gyülekezés az egylet helyiségében. 3. Reggel 9 órakor a bevont zászlóval diszfelvonulás, a Széchenyi térre, 4. A felavatás ős magyar történelmi szokás szerint Isten szabad ege alatt tábori, hadi sátorban történik. 5. A zászlófelszentelése őméltósága Karácsony Márton apát-főesperes plébános ur által, melynek megtörténte után minden felekezet lelkésze a zászlót megáldja. 6. A zászlószegek beverése. 7 A szegek beverése után a zászló átadása a zászlóanya által az egyleti elnöknek. 8, Kibontott zászlóval visszavonulás zene kiséret mellett az egylet helyiségébe, 9, Délután 2 órakor diszebéd Letzter Samu kerthelyiségében (egy teriték 4 korona). 10 Délután 4 órakor „Sétahangverseny“ a helyi katonai zenekar közremüködése mellett az Erzsébet ligetben, — belépő dij 40 fillér, 11. Este 8 órakor táncmulatság az Erzsébet-liget nyári szinkörében Beléptidij 1 korona. Azon vendégek, akik a diszebéden részt venni ohajtanak, ezt legkésőbb augusztus 18-áig az egylet titkáránál bejelenteni sziveskedjenek.

Gyászrovat.

Dr. Eisler Mátyást, a kolozsvári izraelita hitközség hazafias érzületü derék főrabbiját érzékeny csapás érte. Édes atyja Eisler József kereskedő a napokban elhunyt.

*

Bilkei Irén gyásza. Bilkei Irénnek, szinházunk tagjának gyásza van. Anyja hirtelen meghalt. Temetése tegnap délután folyt le nagy részvét mellett.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ távirati, telefon tudósitásai és sürgöny-levelei.

Kisszeben lángokban.

Kisszeben, aug. 16.

Kisszeben lángokban van. 80 ház ég. Ha a tüz terjed, vége a községnek Segitségért Eperjesre sürgönyöztek. A tüz bucsu előtti sütésből keletkezett.

Beszámoló.

Veszprém, aug. 16.

Purgly Sándor orsz. képviselő tegnap tartotta beszámolóját Mező-Komáromban. Beszédében kimeritően nyilatkozott a politikai helyzetről.

A nyári flotta Fiuméban.

Fiume, aug. 16.

Haditengerészetünk nyári flottája, mely Dalmáczia partjainál gyakorlatokat végzett, ide érkezett. A flotta két divizióból áll, Brosth Gusztáv lovag ellentengernagy parancsnoksága alatt. A második divizió parancsnoka Sachs Móricz ellentengernagy volt A megérkezést óriási közönség nézte. A két tengernagy és a parancsnokok a megérkezés után az admirális csolnakon partra szállottak és teljes diszben tisztelegtek Szapáry László gróf kormányzónál, a ki a látogatást az admirális hajón viszonozta. A flotta 19-én reggel távozik. Holnapra a tisztikart Szapáry László gróf dinerre hivta meg Abbáziába.

Háboru.

London, aug. 16.

A R. ü. jelenti Sanghayból tegnapi kelettel: A Hongkongból ide érkezett angol csapatok az alkirály ellenzése miatt nem szállhattak partra. Az alkirály magatartását a franczia az orosz konzul befolyásának tulajdonitják. Az angolokat ez az eljárás fölháboritotta. Seymour tengernagy instrukcziókat vár kormányától.

Bécs, aug, 16.

Távirati jelentés szerint a Mária Terézia hadihajó két napi tartózkodásra Csifuba érkezett. A hajón minden rendben van. A hajó jelentése szerint a tonkui vasuti vonal ismét nyugodt. A hajó különitménye aug. 10-én Tiencinbe érkezett. A szövetségesek elönyomulnak, üldözik a menekülő ellenséget és az idegen barát Cseng herczeg igért támogatásában reménykednek. A Zenta hadihajó azt táviratozza, hogy a franczia ellentengernagy jelentése szerint a fölmentő hadoszlop e hó 11-én 27 mértföldnyire volt Pekingtől.

Berlin, aug. 16.

A Wolff ü. jelenti Csifuból. Az orosz és angol konzul egybenhangzóan jelenti, hogy a felmentő csapatok ujabb harczok nélkül e hó 9-én körülbelül Dnypingig jutottak, a mely helység 50 kilométerre van Pekingtől.

Pétervér, aug. 16.

Port Arthurban uj tüzérségi laktanyát épitenek.

London, aug. 16.

A kinai császárné Li-Hung-Cseng tanácsára hajlandó az idegen követeket kiadni, ha a szövetséges hatalmak nem bombázzák Pekinget.

Kina — hir szerint — hajlandó választott biróság itélete alá bocsátani ügyét.

London, aug. 15.

Daily Express jelenti, hogy a szövetséges hatalmak seregei augusztus 13-án Peking eleibe érkeztek.

A primás felköszöntője.

Esztergom, aug. 16.

A magyar kereszténység jubileumán nagy feltünést keltett, hogy a primás felköszöntőjében a kormányt éltette. Erre felelt Széll Kálmán, a primást, mint a béke apostolát éltetvén.

Letartóztatás.

Esztergom, aug. 16

Tegnap délután kevéssel Frigyes megérkezése előtt egy gyanus embert tartóztatott le Gersich rendőrfelügyelő a párkány-nánai állomáson.

Reggel óta ott lappangott.

A rendőrfelügyelő igazolásra szólitotta föl. Erre névjegyet vett elő, a melyen ez olvasható:

Reisz Lajos, államvasuti tisztviselő, *Kolozsvár.*

Egyébbel nem tudta igazolni magát. Különben is olyan züllött az alakja, hogy letartóztatták.

Benn a városban három gyanus csavargót fogtak el.

A herczeg mai elutazása előtt, mikor még nem érkezett ki a pályaudvarra, egy detektiv jelentette a felügyelőnek, hogy egy közeli korcsma előtt, az országuton egy olaszmódra öltözött legény várakozik.

Rögtön egy polgári rendört állitottak melléje; később kiderült, hogy ártatlan nézö.

Kitüntetett magyarok a párisi kiállitáson.

Páris, aug. 16.

A párisi világkiállitáson egész sereg magyar nyert kitüntetést.

Többek közt a felsőbb oktatási szakosztályban *grand prix*-t nyert a *budapesti müegyetem* és *Eötvös* Loránt br. egyetemi tanár.

Kultuszminiszteriumi aranyérmet *Högyes* és *Lóczy* egyetemi tanárok s a *Természetiudományi Társulat, a Kisfaludy Társaság.*

A mezőgazdasági szakosztályban *grand prix*-t nyert a földmivelésügyi miniszterium, az állatorvosi akadémia.

Aranyérmet nyert a debreczeni gazdasági főiskola.

Grand prix-t nyert a festők közül Csók István, Benczur Gyula és László Fülöp.

Gabona árak.

augusztus 16.

A mai hetivásáron a gabonaárak a következők voltak:

		kor	fl.	kor.	fl.
Buza mmázsánként		12	80	12	—
Rozs	„ „	10	20	11	—
Zab	„ „	8	40	9	—
Árpa	„ „	11	—	12	—
Kukuricza	„	11	—	11	40

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLÓS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Ujvilág Mulató!

Ma és következő napokon az **ország legkedveltebb**

DAL-TAMBURA-társulat

HANGVERSENYEZ.

Szabad bemenet!

SZABÓ vagy CZIPÉSZ

szakmájába vágó czikk eladására kerestetik. Ki csekély biztositékot letehet, pénzbeszedésre is felvétetik. *Czim a kiadóban.* 5—6.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Sz. 2451—900. 768. 1—2.

Hirdetmény.

Szamosujvár sz. kir. város közönsége a tulajdonához tartozó következő birtokait és a város határán fekvő földjeit u. m.:

1. Szamosujvár-németi és péterházi birtokát 7620 kor. 36 fill.
2. Ördöngös füzesi birtokát 3402 kor.
3. Kérői birtok 6000 kor.
4. Ormányi 5023 kor. 38 fill.
5. Kápolnai 1324 kor.
6. Hesdáti és boncznyiresi birtokát 700 kor.
7. Mikulai birtokát 706 kor. 02 fill.
8. Vádi rétvárosi földet 370 kor.
9. Lunkai lánczok 540 kor.
10. Petrisi szántó 600 kor.
11. Petrisi kaszáló 632 kor.
12. Kétvizközti lánczok 702 kor. 80 fill.
13. Petrisi lánczok 500 kor. 78 fill.
14. Felső malom melletti lánczok földet 755 54 fillér.
15. Felső malom melletti rét 1603 kor. 98 fillér.
16. Lunkai szántók, posta réttel 2133 kor. 32 fill.
17. Nagyréti lánczok földet 4912 kor.
18. Alsó rét 6022 kor.
19. Mészárszéki rét és földet 1818 kor.
20. Sánczrét és földet 1431 kor. 72 fill.
21. Berekmelletti lánczok 122 kor.
22. Alsóréti hizlaldatér 100 kor.
23. Juh és bárány legelő 240 kor.
24. Nagyrét körüli lánczok 40 kor.

felkiáltási ár mellett 1901 évi január hó 1. napjától kezdődő 10 évi tartamra folyó évi augusztus hó 29-ik és következő napokon a városház tanácstermében d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverés utján a legtöbbet igérőnek haszonbérbe adja. Feltételek árverező bizottság elnöke P. Abrahám Zachar gazdasági tanácsnok urnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szamosujvár sz. kir. város tanácsa 1900 évi augusztus hó 4-én.

(P. H.)

P. Ábrahám Zachar s. k.
tanácsos, polgármester-helyettes.

Osztián Kristóf s. k.
főjegyző.

A nagysinki járási főszolgabirótól.

Sz. 4957—900. fb. 777. 1—1.

Tölgyfaárverési hirdetmény.

Nagyküküllővármegye Nagysink járásában fekvő Kálbor községnek engedélyezett rendkivüli fahasználat fatömege, zárt irásbeli ajánlatokkal kapcsolatos nyilvános árverésére — a határnapot 1900. évi szeptember hó 17-én reggeli 9 órára, — az illető község irodájába tüzöm ki.

Eladásra kerül a 20356 I--2—900 sz. magas rendelet alapján engedélyezett s törzsenként felvett 1869 darab tölgyfa, megbecsült 3349 m³. müfa és 10074³. tüzifa választékkal; 48780 kor. 80 fillér kikiáltási árral.

A kérdéses erdőterület jó megyei ut közvetlen szomszédságában — Fogaras vasuti állomástól mintegy 4·5 kméter távolságra fekszik.

Árverezni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt bánatpénz fejében a kikiáltási ár 10 százalékát, az árverelő bizottsági elnök kezeihez készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni.

Zárt és kellő bánatpénzzel ellátott irásbeli ajánlatok, melyekben árverelők kijelenteni tartoznak, hogy az árverezési feltételeket ismerik s magokat azoknak alávetik, a szóbeli árverés megkezdéséig elfogadtatnak.

Az árverezési feltételek s a részletes becslési adatok, az illető község elöljáróságánál s a nagysinki m. kir. járási erdőgondnokság irodájában bármikor megtekinthetők.

Nagysinken, 1900 augusztus hó 5-én.

Imecs Jenő,
főszolgabiró.

Jóforgalmu üzlethelyiség

örökáron eladó a külvárosban sarok épület, mely áll 4 lakszoba, 1 konyha, nagy pincze és udvarból 1400 frt évi forgalommal.

Értekezhetni e lap kiadóhivatalában.

755. 1—2

Malom bérbeadási hirdetés.

Kolozsvárt, a **Kis-Szamoson** levő 2 kövü lisztelő malom 1901 január 1-től 3 vagy több évre haszonbérbeadó.

Eziránt értekezni lehet a kolozsvári mümalom részvénytársaság szentegyház-utcza 1. szám alatt levő irodájában. 778. 1—3

1017—1900. 779. 1 —1.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881. evi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbiróság 1899 évi Sp. I. 166|3. számu végzése következtében Náthán Salamon ügyvéd javára Steigenberger Ármin ellen 83 kor. 10 fillér s járul. erejéig 1899 évi deczember hó 6-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján felülfoglalt és 1476 kor. becsült következő ingóságok u. m. szobabutorok és egyébb nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kolozsvárvárosi kir. járásbiróság 1899 évi V. II., 1140—5 számu végzése folytán 3 kor. 10 fill. hátralékos tőkekövetelés, ennek 1899 évi február hó 8. napjától járó 5 százalék kamatai, és eddig összesen 43 kor. 76 fillérben bíróilag már megállapitott költségek erejéig Kolozsvárt, nagy-utcza 12 sz. a. leendő eszközlésére 1900 évi augusztus hó 29. napjának délutáni 4 órája határidőül kitüzetik; — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §. értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is lefoglalták és azokra kielégitési jogot nyertek volna; ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 évi augusztus hó 14-én.

Dupschek Ignácz,
kir. bir. vghajtó.

Kiadó lakások.

Kolozsvárt, Nagy-utcza 5. és 7. szám alatt 3 és 4 szoba, fürdő-szobával és vizvezetékkel ellátott kényelmes lakások **kiadók!**

Eladó egy 4 szoba elő- és fürdőszobából stbbiből álló családi ház 200 öles kerttel.

Bővebbet a házmesternél. 654. 9—30.

LEO MAGYAR SPORT LOVARDÁJA.

A Trenosintéren.

Csütörtök, augusztus 16-án este 8 órakor

Nagy fényes előadás!!!!

válogatott müsorral.

Vendégfellépte! a **3 Mephisto**, Trio Luzi-Luzi 1 hölgy és 2 férfi, a jelenkor legnagyobb szenzációja.

Miss *Margarethe* mülovarnö felülmulhatatlan mutatványaival nyergeletlen lovon.

Mstr. **Stowles** angol-amerikai Jockey fellépte.

Krembser Harry, az ő kitünően idomitott August nevü acrobata kutyájával.

Holnap pénteken, augusztus 17-én a második nagy **Hiegh-Liefe** előadás, az intelligens osztály találkozója lovardában.

Becses pártfogásért esd

723. 14—0. **LEO**, igazgató.

Kiadó uri lakás

Monostor-utcza 55. szám alatt 7 szoba, egy fürdő szoba, egy cseléd szoba, konyha, nagy kert és 3 lóra istálló kocsiszinnel.

Értekezhetni a házfelügyelőnél.

749. 4—0

Hazai ipar.

Melocco Péter Budapesten

Központ VI. Dévai-utcza 21. szám.

Fióktelepek Debreczen, Györ, Temesvár. Képviselet Kolozsvárt.

Csatornázások, vizlecsapolások. Hidak és Zsilipek épitése betonból, Istálló berendezések, járszlak és burkolatok. Mükőgyártás, Szökőkutak, vizmedenczék, Betonjárdák, Márványmozaiklap, Czementlap, Keramitlap. Mozaik és terazzó munkák. Csömöszölt portlandczementbetonesövek gyártása csatornák és átereszekre.

Rabitz és Monier szerkezetü épitkezések.

Képviselők:

Bányai Kálmán és Társai Kolozsvárt,
Főtér 18. szám,

hol megrendelések felvétetnek és a minták láthatók. 772. 1—10

Kiadó szállás!

október elsejétől,

kertben, az emeleten hat szoba, veranda, fürdőszoba- és mellékhelyiségek.

Kolozsvárt, külmonostor-utcza 52. sz.

765. 2—3.

A Széchenyitér 30. szám alatt

több uri lakás kiadó.

Bármikor beköltözhető.

A vashid melletti Benigni-palotában II. em. okt. 1-től **egy szép uri lakás** kiadó.

Értekezhetni az iparosok hitelszövetkezeténél főtér 23. szám. 770. 3—3.

◀▶◀▶ Pártoljuk a hazai ipart. ◀▶◀▶

Hazai gyártmányu

nyers- és vizmentes

takaróponyvák,

kender- jutazsákok és dohányzsinegek

legolcsóbban beszerezhetők:

Büchler Sámuel

gyári raktárában

Budapesten, V. Szabadságtér 7. szám.

Az első kolozsvári

eczet- és szikvizgyár

ajánlja tiszta

boreczetjét és ugymint a boreczet törökbuza ◀■■■ csutkán készült ■■■▶

ugorka sózni való eczetjét,

továbbá vegytiszta **szikvizét,** mely kararai márványon szürt vizzel készült *és a legmodernebb üvegekben hozatik forgalomba.*

Gyár: **Monostor-utcza 80. sz.** Telefon **461.**

727. 6—9.

Világ-Panoráma

elsőrangu mükiállitás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utcza 1a. sz. alatt

Első utazás Savoyában és a Mont-Blanc-on.

(1900. aug. 12—18-ig.)

Minden vasárnap uj sorozatok!!

A Világ-Panoráma nyitva van **mindennap** reggel 9 órától déli fél 1 óráig és délután fél 2 órától esti 10 óráig.

Belépti dijak: Felnőtteknek **20** kr. Tanulók, gyermekek és katonák (őrmestertől lefelé) számára **10** kr.

Kiváló tisztelettel

740. 7—0. **az igazgatóság.**

Erdélyi vörös asztali, csemege és nemes carbenet borok

TEUTSCH B. JÓZSEF cs. és kir. udvari szállitó segesvári pinczéjéből mindenütt kaphatók.

Egész hordó vételnél közvetlenül Segesvarról lesz elszállitva.

Kéretik a czégnyomattal ellatott eredeti dugaszolásra figyelemmel lenni. 659.14—14

Kolozsvári főraktára: **Segesváry és Társai.**

●●● Pártoljuk a hazai ipart! ●●●

Erdélyben sok olyan sör kerül forgalomba, mely nem idevaló gyártmány, pedig

BÜRGER ALBERT

marosvásárhelyi sörfőzdéjében

olyan sör készül, mely bátran vetekedhetik a kőbányaival, avagy bármely más külföldi gyártmánnyal.

Kérjük ennélfogva a nagyérdemü közönséget az Erdélyi ipart pártolni és a vendéglőben csakis

„Marosvásárhelyi sör"-t

követelni. 312. 24—24.

Rendelmények *Bürger Albert* sörfőzdéjébe Marosvásárhelyt czimzendők.

Árjegyzék iránti megkeresés *Bürger Albert* Marosvásárhely sörfözde czimzendők.

●●● Pártoljuk a hazai ipart! ●●●

Felhivás a magyar néphez!

A magyar biztositó gazdaközönséghez szólunk most, midőn a termények biztositására kerül a sor és a lakóházakra vonatkozó tüzbiztositási kötvények is lejárnak.

Magyar intézetünk fennállása óta ezer meg ezer esetben adta már bizonyságát annak, hogy mindig megértette és meg tudta védeni a gazdaközönség érdekeit.

Reméljük tehát, hogy a magyar gazdaközönség teljes bizalommal fogja felkeresni a

Hazai általános bizt. részv. társaságot.

Elnök: **Kossuth Ferencz.**

Vezérigazgató: **Tóth Pál.**

Elvállalja mindennemü tárgyak, butorok, épületek, gyárak, marhaállományok, termények stb. tüz elleni biztositását.

Kolozsvári vezérügynökség **Unio-u. 19.**

Helyi képviselők minden községben felvétetnek.

Debreczenből!!

megérkezett

Kondor Kálmán

és ajánlja naponta érkező legnemesebb faj **saját termésü görög és sárga dinnyéit,** ugyszintén minden nemesfaj csemege **szőlőit, őszibaraczkot** és többféle befözni való gyümölcsöket kis es nagymennyiségben lehető legjutányosabb árakban!!

Tisztelettel

Kondor Kálmán.

Belhid-utcza, Farkas-féle volt virág üzletében.

757. 3—3.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!!!

KOZEL F. JÓZSEF

kályharaktárában

Kolozsvárt, Unio-utcza 20. sz.

(Redouttal szemben)

állandóan 300—400 darab kályha készletben van, melyek ugy szépség mint minőség tekintetében felülmulhatlanok s az eddig teljesitett nagyobb megbizások teljes biztositékot nyujtanak arra, hogy a nagyközönség további megbizasai is ép ugy mint azelőtt a legnagyobb szakértelem és pontosság mellett fog eszközöltetni.

HEVESI JÓZSEF

müasztalos

Gyár-utcza 8. szám.

elvállal mindenféle asztalos munkát és fapadozatot.

Nagy raktárt tart:

kitünő minőségü, gözben szárított

Parkettekből!

Telefon **136.**

Pénzkölcsön

földbirtokokra, bérházakra I. II. helyre kedvező föltételekkel nyerhető. Fölvilágositást ad szivességből **Gerő A.** volt tkptári igazgató Budapest VII. Nefelejts-utcza 8. szám.

„Municipia"

kiadóhivatala az összes községi és közigazgatási nyomtatványok, könyv,- papir- és irodaszerek legnagyobb raktára **Budapest,** VII. Kerepesi-ut 12. szám. Nagy képes árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Klaszovitt György

szijj- és nyereggyártó

Kolozsvárt, Unio-utcza.

Ajánlja mindennemü finom bőráru-czikkek, utazó, lovaglói és kocsizó czikkeket minden kivitelben. — Nagy raktár, szolid árak mellett.

DEMJÉN ÁGOSTON

mülakatos gyorsan és pontosan teljesit mindenféle **Lakatos munkákat,** saját szabadalmazott ablakzáróit szellőző készülékkel, függöny-horgait különösen ajánlja.

Jókai-utcza 12. szám.

Varga Pál

czimbalom-gyártónál megjelent czimbalomiskolából 1 hét alatt *tanitó segélye nélkül* megtanul czimbalmozni bárki, melyet üzletemben vásárolt czimbalomhoz ingyen adok. Budapesten, VIII. Rökk Szilárd-utcza 3. szám. — Czimbalmokról képes árjegyzék ingyen.

Első egyedüli magyar *zongoragyáros* **Thék Endre.** Főraktára: Budapest, Üllői-ut 66. a gyárban; fiókraktára: Kolozsváron, Unio-utcza 12., **Farkas Ödön** igazgatónál.

Jó munkáért kitüntetve!

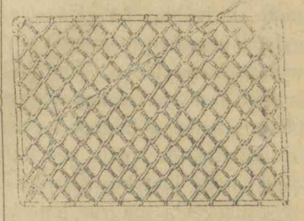

Léber Gyula első erdélyi sodronyszövet- fonat- és szitaáru gyára Kolozsvárt **Torda-utcza.**

Unio-utcza ujdonsága!!!

Müjég, kitünő tej, vaj és aludttej csarnokomból házhoz szállitok megrendelés folytán jéggel együtt a fenti czikkekből.

Szives rendeléseket kér: **Péntek J.-né** tejcsarnok tulajdonos.

Hirdetések

a legolcsóbb árban

felvétetnek e lap kiadóhivatalában!!

Nyomatott Magyary Mihály nyomdájában, Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.